

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

VARĖNOS „RYTO“ PROGIMNAZIJOS VEIKLOS IŠORINIO RIZIKOS VERTINIMO ATASKAITA

2019-04-29 Nr. A-10

Vilnius

IVADAS

Vizito laikas – 2019 m. kovo 26–28 d.

Vizito tikslas – progimnazijos veiklos išorinis rizikos vertinimas.

Vertintojų komanda:

Vadovaujančioji vertintoja – Palmira Taliūnienė, vertintojai – Genė Mikėnienė, Jūratė Adrija Šidlauskienė ir Žydrūnas Tautvydas.

Vertintojai vizito metu stebėjo 60 pamokų, dalyvavo keturiuose pokalbiuose su savivaldos institucijomis ir progimnazijoje veikiančiomis darbo grupėmis (su penktąja grupe – mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo – pokalbis neįvyko, nes grupės nariai nebuvo sukviesti, kadangi veiklos kokybės įsivertinimas bendruomenėje nevykdomas). Vizito metu vertintojai kalbėjosi su mokytojais bei kitais progimnazijos darbuotojais, mokiniais ir mokinių tėvais. Analizuoti mokyklos veiklos, mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentai, progimnazijos ir savininko pateikta pirminė informacija, Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų (toliau – NMPP) ataskaita, taip pat prieš vertinimą vykdytų mokinių, jų tėvų (globėjų/rūpintojų) bei pedagogų apklausų duomenys.

Varėnos „Ryto“ progimnazija įgyvendina pradinio ir pagrindinio ugdymo programos I dalies ugdymo programas. Nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. prie progimnazijos prijungta „Šaltinėlio“ pradinė mokykla. Mokinių skaičius pastaraisiais metais stabilus: 2018-2019 m. m. sukomplektuota 30 klasių komplektų, mokosi 654 mokiniai (2016-2017 m. m. – 28 klasių komplektai, 647 mokiniai, 2017-2018 m. m. – 29 klasių komplektai, 660 mokinių). Progimnazijos duomenimis, daugumos ugdytinių socialinė-ekonominė padėtis vidutinė. Šiais mokslo metais nemokamas maitinimas skirtas 15,2 proc. mokinių, 13,8 proc. mokinių gauna paramą mokinio reikmėms įsigyti. Progimnazijoje pilnos integracijos būdu ugdomi 29 specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai, jiems pagalbą teikia visi pagalbos mokiniui specialistai – logopedas, specialusis pedagogas, psichologas, 2 socialiniai pedagogai, 5 mokytojo padėjėjai (dirbantys po 0,5 et.).

ŠVIS duomenimis (2018-09-01) progimnazijoje dirba 70 pedagoginių darbuotojų, iš kurių 1 – mokytojas ekspertas, 28 – mokytojai metodininkai, 31 – vyresnieji mokytojai, 2 – mokytojai, 4 – neturintys kvalifikacinės kategorijos, 2 – vyresnieji specialistai, 2 – specialistai. Nei vienas mokytojas nedirba pilnu krūviu. Daugiau nei pusė pedagoginių darbuotojų (70 proc.) vyresni nei 50 metų, 88,6 proc. – pedagoginio darbo stažas 15 m. ir didesnis.

Progimnazija renovuota, atnaujinta biblioteka, mokytojai turi interneto prieigą, naudojamas TAMO dienynas. Aplinka estetiškai sutvarkyta. Šalia – miesto stadionas, Sporto centras, kuriame pagal savivaldybės įgyvendinamą ir finansuojamą programą mokomi plaukti 2 klasių mokiniai.

Mokykla kryptingai bendradarbiauja su Varėnos Jadvygos Čiurlionytės menų mokykla, Varėnos sporto centru, Varėnos Moksleivių kūrybos centru. Pagal galimybes Varėnos Socialinių paslaugų centre pagalbą gauna apie 15 progimnazijos mokinių, jų šeimoms yra teikiamos atvejo vadybos ir socialinės priežiūros paslaugos, dalis mokinių pagalbą gauna Caritas dienos centre – pasitelkiant socialinius partnerius ugdomos mokinių ir jų šeimų socialinės kompetencijos.

1. VERTINIMO SANTRAUKA

1.1. Gerai vykdoma progimnazijos veikla

	Rodiklis	Teiginiai	Argumentai
2.1.	Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą	Mokiniam rodomi įvairūs gyvenimo įprasminimo būdai, veiklos mokykloje paveikiai siejamos su mokinių turima patirtimi.	Mokykloje suvokiama, kad atkaklumo, motyvacijos, atsakomybės stiprinimas padeda žmogui patirti sėkmę, ir nors konkrečios, kryptingos socialinio-emocinio ugdymo veiklos sistemingai neplanuojamos, tačiau įvairi kita mokyklos veikla (projektai, renginiai, akcijos) prisideda ugdant mokinio asmenybę, o mokiniams rodomi įvairūs gyvenimo įprasminimo būdai, veiklos mokykloje paveikiai siejamos su mokinių turima patirtimi.
2.2.	Orientavimasis į mokinių poreikius	Teikdama pagalbą mokiniams, mokykla lanksčiai bendradarbiauja su socialiniais partneriais.	Tinkamai bendradarbiaudama (vyksta bendri posėdžiai, atvejo vadybos aptarimai, mokiniai įtraukiami į kultūrinius, sportinius renginius, savanorystę, įvairias akcijas) su socialiniais partneriais (Varėnos PPT, Socialinių paslaugų centru, SOS kaimu, Caritas dienos centru ir kt.) mokykla padeda mokiniams, turintiems emocinių/elgesio, socialinių sunkumų, juos spręsti, įgyti reikiamų socialinių, bendravimo kompetencijų.
3.3.	Ugdymo(si) organizavimas	Tinkamai siejamas formalus ir neformalus mokinių švietimas, vykstantis tiek mokykloje, tiek ir už jos ribų, taip pat mokymasis ir kitos mokyklos inicijuojamos mokinių veiklos.	Mokyklos ugdymo turinyje formaliosios socialinio ugdymo pamokos (istorija, geografija, pilietiškumo pagrindai) lanksčiai siejamos su pažintinėmis ir kultūrinėmis, socialinėmis veiklomis. Pageidaujantiems mokiniams sudarytos sąlygos lankyti Varėnos K. Čiurlionytės meno mokyklos užsiėmimus, kurie organizuojami progimnazijoje po pamokų. Mokyklos įgyvendinami projektai tinkamai skatina bendruomeniškumą, sudaro sąlygas mokinių asmenybės tapsmui.

1.2. Rizikinga progimnazijos veikla

	Rodiklis	Teiginiai	Argumentai
1.2.	Mokinio pasiekimai ir pažanga	Valstybinės švietimo strategijos Pirmojo tikslo – pedagogai – apmąstantys, nuolat reflektuojantys, tobulėjantys, rezultatyviai dirbantys profesionalai – užtikrinimas: tolesnio ugdymosi uždavinių, pasiekimų ir pažangos planavimas, pagrindžiant informacija apie mokinių kompetencijų lygį, siekiant prasmingo individualių mokinių pasiekimų ir pastangų matymo, pripažinimo ir skatinimo.	Konkrečių susitarimų, numatomų priemonių, kaip gerinti mokinių pasiekimus siekiant pažangos, mokykla neturi. Minimieji tradiciniai būdai, orientuoti į esamos padėties konstatavimą kiekybiniu aspektu: iš pokalbių su mokyklos vadovais, veiklos dokumentų analizės paaiškėjo, kad kiekybiniai pusmečių, metiniai mokinių pasiekimai, NMPP rezultatai aptariami Mokytojų tarybos posėdžiuose, tačiau iš esmės neanalizuojami kokybiniai rezultatų pokyčiai ir jų priežastys, trūksta gilesnės individualios pažangos analizės – kiekvieno mokinio pažangos optimalumas ir visybiškumas dar nėra tapę progimnazijos veiklos prioritetu.

2.2.	Orientavimasis į mokinių poreikius	Valstybinės švietimo strategijos Trečiojo tikslo – užtikrinant švietimo prieinamumą ir lygias galimybes, suteikti mokiniams palankiausias galimybes išskleisti individualius gebėjimus ir tenkinti specialiuosius ugdymosi poreikius – užtikrinimas: sistemingas mokinių ugdymosi poreikių, gebėjimų tyrimas ir analizė, skirtųjų pripažinimas, taikant mokymosi veiklų diferencijavimą ir individualizavimą.	Nesistemiškai tiriami ir analizuojami mokinių ugdymosi poreikiai, gebėjimai, į skirtybes tinkamai neatsižvelgiama organizuojant kiekvieno mokinio mokymą(si), todėl pamokose nesudaromos tinkamos sąlygos kiekvienam mokiniui mokytis pagal gebėjimus, polinkius ir patirti mokymosi sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje. Diferencijavimo, individualizavimo ir suasmeninimo stoka įvairių poreikių mokiniams neskatina mokymosi motyvacijos, nesudaro galimybių siekti aukštesnių ugdymo(si) rezultatų.
2.3.	Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės	Valstybinės švietimo strategijos Antrojo tikslo – įdiegti duomenų analizę ir įsivertinimą grįstą švietimo kokybės kultūrą – užtikrinimas: mokyklos bendruomenės susitarimai ir sisteminga refleksija, ką būtų galima atlikti geriau ar patobulinti, kaip siekti nuolatinės organizacijos ir mokinio pažangos bei kiekybinių ir kokybinių duomenų sprendimams pagrįsti turėjimas. Personalo politikos vykdymas, atsižvelgiant į mokinių poreikius ir interesus.	Progimnazijos bendruomenės narių įsitraukimas į veiklos kokybės vertinimo, veiklos planavimo, planų sėkmingumo vertinimo procesus nekonkretus ir neveiksmingas. Tai riboja galimybes iš esmės įsigilinti į problemas bei jų priežastis bei lemia prastą planų kokybę ir tarpusavio dermę, nesudaro tinkamų sąlygų mokinių ugdymo kokybės bei pasiekimų gerinimui. Veiklos planai – abstraktūs kasdieninių procesų teiginiai, menkai susiję su mokyklos pažangos siekiais, pokyčių analize, pažangos matavimu ir fiksavimu, savikritiškumo ugdymu, nekonkretūs ir neveiksmingi sutartos bendros veiklos perspektyvos aspektu. Nesant priėmus bendrų susitarimų dėl kiekybinių ir kokybinių duomenų, kurie leistų progimnazijai įsivertinti pokyčius ir daromą pažangą, planų įgyvendinimo tarpinis vertinimas ir koregavimas nėra atliekamas, kitų metų veiklos plane jokia praėjusių metų veiklos analizė nėra atliekama – plano įgyvendinimo sėkmingumo rezultatai, t. y. pažangos siekis, nematuojami. Personalo politika vykdoma, orientuojantis į pedagogų poreikius ir interesus: užtikrinant darbo krūvio sudarymą, neformaliojo švietimo valandų, pamokų, skiriamų mokinių ugdymosi reikmėms, skyrimas, antrosios užsienio kalbos mokymas nuo 5 klasės – nepagrįsti konkrečia mokinių poreikių analize. Netinkamas mokinių dalijimas į mobilias grupes – neracionaliai naudojamos ugdymo plano įgyvendinimui skirtos lėšos ir tuo pačiu netenkinami mokinių poreikiai, nes dėl konstatuojamo lėšų trūkumo mokiniams neskiriamos tikslinės konsultacijos, nesiūloma jokių pasirenkamųjų dalykų.
3.1.	Ugdymo(si) planavimas	Nuolatinis mokytojų ir mokyklos administracijos ugdymo proceso kokybės ir asmeninio meistriškumo augimo	Mokytojų kvalifikacijos tobulinimo metu įgytos žinios ir gebėjimai ne visada yra tvarūs ir sukuria tinkamą pridėtinę vertę pamokoje: jiems sudaromos sąlygos mokytis vieniems iš kitų stebint pamokas, tačiau nenoriai lankosi kolegų pamokose, aptarimai metodinėse grupėse neorganizuojami, nėra susitarta dėl gero darbo ir geros

		stebėjimas, vertinamas ir planavimas.	pamokos sampratos. Mokyklos vadovai mokytojų pamokas stebi nesistemiškai, todėl retai teikia pagalbą, patarimus dėl ugdymo(si) kokybės gerinimo mokytojams asmeniškai. Mokytojų darbo kokybę analizuojama fragmentiškai, vertinant mokinių patikrų, testų rezultatus ir yra konstatuojamojo pobūdžio. Progimnazijoje vertėtų plėtoti kolegialaus grįžtamojo ryšio kultūrą.
3.2.	Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas	Mokytojų tikėjimas mokinio kaip asmenybės augimo ir mokymosi galiomis, parenkant ugdymo(si) metodus, formas ir užduotis taip, kad mokymasis padėtų mokiniams įgyti įvairios prasmingos patirties, būtų optimaliai auginantis.	Pamokose vyraujanti mokymo paradigma neskatino mokinių atsakomybės mokytojo skirtoms užduotims atlikti, nesudarė tinkamų sąlygų mokiniams individualiai ir bendradarbiaujant siekti numatyto rezultato, ugdytis mokinių dalykinėms ir bendrosioms kompetencijoms. Mokykloje stokojama mokinius aktyvinančių veiklų, orientuotų į patirtinį mokymąsi, praktinius, eksperimentinius darbus, skatinančių mokinius kurti, ieškoti sprendimų, kelti hipotezes, jas patikrinti.
3.3.	Ugdymo(si) organizavimas	Įrangos, priemonių, atitinkančių dalyko turinį, mokinių amžių bei poreikius, įvairovė ir tikslingas naudojimas ugdymojoje veikloje.	Išteklų paskirstymas progimnazijoje netolygus – nepakankamai dėmesio skiriama aprūpinimui šiuolaikinėmis ugdymo priemonėmis, įranga, kurie atitiktų dalyko turinį, mokinių amžių ir poreikius, bei jų tikslingam naudojimui ugdymo procese. Dėl to nukenčia pamokų kokybė, prastėja jų patrauklumas mokiniams, mažėja mokymo(si) motyvacija, o tuo pačiu nesudaromos tinkamos sąlygos mokinių pasiekimų gerinimui.
3.5.	(Iš)vertinimas ugdymui	Mokinių informavimas ir aptarimas, ko iš jų tikimasi, kokie vertinimo kriterijai, kada ir kaip taikomi, siekiant jų įsitraukimo į sistemingą pasiekimų į(si)vertinimą, kryptingą pažangos stebėjimą, prasmingą pasiektų rezultatų apmąstymą.	Mokyklos susitarimų dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo atitiktis šiandienos reikalavimams patenkinama. Retai pateikiami ir su mokiniams aptarti vertinimo kriterijai pamokoje, dažnai paviršutiniška vertinimo/įsivertinimo refleksija sudarė vidutiniškas sąlygas mokiniams siekti optimalios asmeninės sėkmės. Mokinių įtraukimas ir įsitraukimas į vertinimo ir įsivertinimo procesą pamokoje yra nepakankamas, neskatina jų individualiai įsivertinti ką išmoko, pasimatuoti padarytą pažangą lyginant su išsikeltu uždaviniu.

1.3. Progimnazijos savininko dėmesys įvardintoms rizikingoms veikloms

Varėnos rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyrius konsultavo ugdymo plano rengimo, pedagogų etatinio apmokėjimo įgyvendinimo klausimais. Savivaldybė finansiškai užtikrina galimybę turėti pilną pagalbos mokiniui specialistų komandą. Papildomai veikiančios pailgintos darbo dienos grupės veiklos finansuojamos iš savivaldybės biudžeto lėšų. Savininkas domisi ir stebi progimnazijos veiklą, palaiko progimnazijos inicijuojamus bei įtraukia į savivaldybės įgyvendinamus projektus, skiria papildomą (trūkstamą) finansavimą ugdymo plano įgyvendinimui, kadangi valstybės lėšų progimnazijai nepakanka.

1.4. Progimnazijos vadovo metinių užduočių kryptingumas ir konkretumas

Varėnos „Ryto“ progimnazijos direktoriaus metinės veiklos užduotys iš dalies orientuotos į ugdymo proceso tobulinimą ir mokinių pasiekimų gerinimą. 2018 ir 2019 metams numatyta po keturias metinės veiklos užduotis, jų įgyvendinimo pamatavimui suformuluoti kiekybiniai kriterijai.

Direktorius 2018 m. veiklos užduotys, siektini rezultatai ir jų vertinimo rodikliai bei 2019 m. ataskaitoje pateikti pasiekti rodikliai yra orientuoti į procesus (pavyzdžiui, pirmoji užduotis – sukurti ir įdiegti individualios mokinio pažangos stebėjimo sistemą: prie pasiektų rezultatų rodiklių išvardinta, kas padaryta, pravesta, organizuota, supažindinta, tačiau sistema taip ir neišryškinama, kuriama pridėtinė vertė nematuojama ir neaptariama (neakcentuojama, kad kol kas tik vienos penktos klasės mokinių pažanga stebima pagal parengtą tvarką); antroji užduotis – sukurti ir įgyvendinti smurto ir patyčių prevencijos modelį: prie pasiektų rezultatų rodiklių išvardinta, kad atnaujinti vidaus dokumentai, supažindinta, organizuota, mokyta, tačiau kas tai per modelis, kuo jis svarbus, kokie pokyčiai stebėti jį įgyvendinant – nematuojama ir neaptariama).

2019 m. suplanuotos keturios veiklos užduotys: pirmą – tęsti projektą „Mokymasis būti: socialinių, emocinių ir sveikos gyvensenos įgūdžių vertinimo praktikos bei metodikų plėtojimas švietimo sistemoje“; siektini rezultatai ir rezultatų vertinimo rodikliai orientuoti į procesų išvardinimą (dalyvauti, sudaryti, deleguoti, taikyti); antra – plėtoti ryšius ir santykius su socialiniais partneriais siekiant kiekvieno mokinio/klasės pažangos; siektini rezultatai ir rezultatų vertinimo rodikliai orientuoti į procesų išvardinimą (siekti pažangos, organizuoti susitikimus, aptarti kvalifikacijos klausimus, atlikti apklausas); trečioji – tobulinti etatinio darbo apmokėjimo sistemą, ketvirtoji – atlikti remonto darbų pirkimą V korpuso trečio aukšto sanitariniams mazgams remontuoti.

Daroma išvada, kad vadovas planuoja ir atsiskaito už procesus, bet ne už veiklos rezultatus ir daromą pažangą.

Siekiant vadovo veiklos kryptingumo ir konkretumo, skatinant atsakingumą ir atskaitingumą už mokyklos veiklos rezultatus, pažangos siekimą ir mokinių pasiekimų gerinimą, būtų prasminga užduotyse nusimatyti mokyklos pažangą ir mokinių pasiekimus rodančius rodiklius ir atsiskaityti už jų pasiekimą. Tai užtikrintų, kad progimnazijos prioritetai būtų įgyvendinami kryptingai, o sprendimai priimami įrodymų pagrindu.

2. KAIP PROGIMNAZIJA STEBI IR ĮSIVERTINA SAVO PAŽANGĄ?

Švietimo įstatymo 37 straipsnio 4 dalis įpareigoja *Švietimo kokybei gerinti vykdyti švietimo stebėseną, tyrimus, mokyklų veiklos kokybės įsivertinimą ir išorinį vertinimą, mokymosi pasiekimų vertinimą*, 5 dalis nustato, kad *mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo sritis, atlikimo metodiką pasirenka mokyklos taryba*, bei *įpareigoja mokyklos bendruomenę analizuoti įsivertinimo rezultatus ir priimti sprendimus dėl veiklos tobulinimo*. Tačiau Varėnos „Ryto“ progimnazijos bendruomenės **netinkamas sprendimų pagrįstumas tiesiogiai lemia neveiksmingą veiklos tobulinimo kultūrą, siekiant nuolatinės mokyklos kaip organizacijos pažangos**: mokykloje prasta veiklos kokybės įsivertinimo kultūra: įsivertinimas, kaip teigiama MPI, buvo atliekamas pagal 2009 m. metodiką, o nuo 2018 m. – pagal 2016 m. metodiką. Tačiau pokalbio su vadovais metu išaiškėjo, kad tai beveik nevykdyta veikla, todėl jokių faktų, pagrindžiančių bendruomenės veiklos kokybės įsivertinimo procesus, nebuvo pateikta (nebuvo sukviesti pokalbiui ir veiklos kokybės įsivertinimo grupės nariai, nes, kaip teigė vadovai, jie tik pradeda dirbti, mokosi proceso organizavimo).

Mokyklos pažangos ataskaita NMVA yra pateikta tik už 2018 m. (tačiau joje jokių konkrečių rodiklių, kriterijų, rodančių progimnazijos pažangą, nėra, konstatuoti procesai – tai yra todėl, kad įsivertinimas nebuvo kokybiškai vykdomas, atskaitos taško teikiant šią ataskaitą bendruomenė neturėjo). Nei vienais ankstesniais metais mokykla pažangos ataskaitos neteikė.

Strateginis ir metų veiklos planai nepagrįsti jokiais konkrečiais įsivertinimo/vertinimo duomenimis, todėl veiklos planai – abstraktūs kasdieninių procesų teiginiai, menkai susiję su mokyklos pažangos siekais, pokyčių analize, pažangos matavimu ir fiksavimu, savikritiškumo ugdymu, nekonkretūs ir neveiksmingi sutartos bendros veiklos perspektyvos aspektu. Nesant priėmus bendrų susitarimų dėl kiekybinių ir kokybinių duomenų, kurie leistų progimnazijai įsivertinti pokyčius ir daromą pažangą, planų įgyvendinimo tarpinis vertinimas ir koregavimas nėra atliekamas, kitų metų veiklos plane jokia praėjusių metų veiklos analizė nėra atliekama – plano įgyvendinimo sėkmingumo rezultatai, t. y. pažangos siekis, nematuojami.

Progimnazijos bendruomenei, deklaratyviai įvardinančiai save besimokančia, būtina tobulinti įsivertinimo kultūrą, nes įsivertinimas yra visos mokyklos bendruomenės refleksija (vienas iš besimokančios organizacijos pagrindinių bruožų): problemų apmąstymas, įrodymų rinkimas (tyrimas) ir dialogas vertinant bei interpretuojant įrodymus. Įsivertinimas padeda mokyklos personalui apmąstyti (reflektuoti) ir pagrįsti savo veiklą, mokyklos bendruomenei susitarti ir susitelkti siekiant kryptingo veiklos planavimo ir ugdymo proceso tobulinimo.

3. VERTINAMŲ SRIČIŲ APRAŠYMAS

Mokinių pasiekiami rezultatai

Rodiklis	Vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, apibendrinimas
1.1. Asmenybės tapsmas	2	<p>Mokykloje patenkinamai atsižvelgiama į mokinių asmenines galias, mokiniai iš dalies žino savo gabumus, polinkius:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nors progimnazijoje yra psichologas, tačiau nėra bendrų susitarimų, kaip atpažinti gabius mokinius, mokinių polinkius ir gebėjimus bei sistemingai juos ugdyti. Iš pokalbių su mokiniais išaiškėjo, kad gabieji mokiniai pamokose nuobodžiauja; - stebėtose pamokose tik pavieniais atvejais fiksuota darbo su gabesniais mokiniais faktai. Kaip stiprusis aspektas minėtas vos keliose pamokose, pavyzdžiui, 8c(I) kl. anglų k., 8c kl. matematikos pamokose; - stebėtų pamokų protokolų analizė rodo žemus iššūkius pamokose: pamokos aspektų „mokymosi uždaviniai atliepia skirtingas mokymosi galimybes“ ir „kiekvienam sudaromos sąlygos pagal jo gebėjimus mokytis ir patirti sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje“ bei „mokytojai tinkamai ugdo kiekvieno gabumus, padeda silpnesniems, yra galimybės laisvai veikti kiekvienam mokiniui“ moda (dažniausias sk.) – 2; - teiginiui „Mokytojai daugiau dėmesio skiria gerai besimokantiems mokiniams“ visiškai pritaria 14 proc., teiginiui „Pamokose mokytojai dažnai duoda skirtingas užduotis labai gerai ir ne itin gerai besimokantiems mokiniams“ – pritaria 26 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių, - teiginiams „Iš vaiko pasakojimų žinau, kad mokytojai daugiau dėmesio skiria gerai besimokantiems mokiniams“ bei „Vaikas pasakoja, kad pamokose mokytojai dažnai duoda skirtingas užduotis labai gerai ir ne itin gerai besimokantiems mokiniams“ visiškai pritaria tik 14 proc. apklausoje dalyvavusių tėvų (globėjų/rūpintojų); - mokinių klausimyno teiginiui „Daugelis bendraklasių žino savo gabumus, polinkius“ visiškai pritaria 36 proc., tėvų (globėjų/rūpintojų) klausimyno teiginiui „Mokytojai nori geriau pažinti mano vaiką, jo poreikius ir polinkius“ visiškai pritaria 34 proc. respondentų; - būtinybę bendruomenėje priimti bendrus susitarimus dėl nuoseklaus ir kryptingo mokinių poreikių, interesų bei polinkių pažinimo – giluminių pažintinių procesų – patvirtina ir mokytojai, kurių 44 proc. visiškai pritaria teiginiui „Mokykloje siekiama pažinti mokinių poreikius, polinkius ir interesus“. <p>Progimnazijoje nesisteminamas mokinių pageidaujamo elgesio, gerų socialinių įgūdžių ugdymas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nors mokytojai bei administracijos atstovai teigė, jog planuojant veiklas atsižvelgiama į prevencinių programų integravimą į progimnazijos Ugdymo planus, mokytojų ilgalaikius planus, tačiau vertintojams pateiktuose 7 mokytojų ilgalaikiuose planuose toks integravimas neužfiksuotas; klausimyno teiginiui „Mokykloje vykdomos prevencinės, sveikatos ugdymo programos yra veiksmingos“ visiškai pritaria tik 30 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų; - iš 60 stebėtų pamokų nefiksuota destruktivaus elgesio apraiškų, tačiau pertraukų metu, po pamokų stebėta nepagarbaus elgesio tarp mokinių atvejų

	<p>(vartoti necenzūriniai žodžiai, pravardžiuota, stebėtose probleminėse situacijose draugų nesuteikta pagalba); teiginiui „Mokyklos kieme ir mokykloje skiriamas deramas dėmesys vaiko saugumui“ visiškai pritaria tik 24 proc. tėvų;</p> <ul style="list-style-type: none"> - iš pokalbių su mokiniais, tėvais aišku, jog progimnazijoje ryškiai matomos patyčių apraiškos, bandymai kovoti su jomis – siekis dalyvauti „Olweus“ programoje (nepavykęs), kasmet minima „Savaitė be patyčių“ ir kitos veiklos (klasių valandėlėse) – nėra paveikios. Pokalbio metu mokinių tėvai įvardijo dažniausias patyčių vietas – koridorius pertraukų metu bei išplitusias patyčias socialiniuose tinkluose. Mokiniai vardijo atvejus, kai iš jų tyčiojasi mokytojai pamokose (tai vertintojai fiksavo ir stebėtose pamokose, pavyzdžiui, muzikos 7d klasėje), nurodė atvejus, kai pertraukų metu budintys mokytojai ignoravo patyčių atvejus; teiginiui „Mokytojai, sužinoję apie vykstančias patyčias, išsyk sprendžia šią problemą“ visiškai pritaria 31 proc. apklausoje dalyvavusių tėvų (globėjų/rūpintojų); patyčių problemą patvirtino ir pedagogai: teiginiui „Mūsų mokykloje patyčių, mokinių elgesio problemas neaktualios“ visiškai pritaria tik 4 proc. apklausoje dalyvavusių respondentų; - mokiniai ir tėvai minėjo žalingų įpročių atvejus (pavyzdžiui, tualetuose rūko elektronines cigaretes). Mokyklos pateiktuose dokumentuose užfiksuoti Sveikatos biuro atlikto tyrimo metu aptikti narkotinių medžiagų pėdsakai; - teiginiui „Mokykloje mokausi, kaip reikėtų elgtis stresinėse ar konfliktingose situacijose, kaip spręsti problemas“ visiškai pritaria tik 32 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių, tam visiškai pritaria 36 proc. apklausoje dalyvavusių mokytojų. <p>Mokinių socialumas – būtis bendruomenėje – skatinamas nesistemiškai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - progimnazijoje veikia Mokinių taryba, inicijuojanti ir įgyvendinanti pavienės idėjas (pavyzdžiui, įkurta poilsio erdvė 3 aukšto koridoriaus gale, Mokinių tarybos kambarėlis). Mokiniai teigė nematantys prasmės puošti ir puoselėti mokyklą (todėl dabar, anot mokinių, koridoriuose labai retai eksponuojami mokinių darbai, jais džiaugiamasi dėl galimų patyčių ar darbo, kurį tenka dirbti vis tiems patiems mokiniams); - stebėtų pamokų protokolų analizė rodo tinkamų sąlygų mokinio asmenybei skleisti, bendrauti bei bendradarbiauti neužtikrinimą: tinkamas mokinių socialumas kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas vos 4 pamokose (6,7 proc.). Tą patvirtina ir mokinių atsakymai į klausimyno teiginį „Mes dažnai bendradarbiaujame įvairios sudėties ir dydžio grupelėse“, kuriam visiškai pritaria tik 28 proc. respondentų. Mokiniai pokalbių metu teigė, kad norėtų dažnesnių pamokų, kuriose būtų organizuotas darbas grupėse (minėjo gražius pavyzdžius geografijos pamokose); - mokinių nuomonių klausimyne teiginys „Darome bendras veiklas už mokyklos ribų (su kitų mokyklų mokiniais, įvairiomis organizacijomis ir kt.)“ įvertintas viena iš žemiausių verčių: šiam teiginiui visiškai pritaria 23 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių bei 19 proc. tėvų, o noriai išitraukiantys į bendras mokyklos veiklas nurodo tik 35 proc. mokinių; - nors formaliai sudarytos sąlygos mokiniams dalyvauti neformaliajame švietime, tačiau ir mokiniai, ir jų tėvai pripažino, jog mokiniai mieliau pasirinkę kitų neformalaus švietimo (toliau – NVŠ) teikėjų paslaugas arba kitas tokią paslaugą teikiančias įstaigas (Varėnos sporto centrą lanko daugiausiai – 350 mokinių, kitose – mažiau). Mokiniai pokalbiuose minėjo, jog neturi motyvacijos lankyti mokyklos būrelių, nes neįdomūs, neatliepia jų saviraiškos poreikių (išskyrus pavienius atvejus – šokių, „Kino klubo“, „Šaulių“), kad retai atsizvelgiama į jų pageidavimus dėl būrelių plėtros. Teiginiui „Mokykloje yra daug įdomių būrelių, renginių ir kitų veiklų“ visiškai pritaria 41 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių; - pokalbiai su mokyklos administracija, mokytojais rodo, jog stengiamasi įtraukti mokinius į renginius ar projektus (pavyzdžiui, „Gyvenu sveikai ir saugiai kasdien“, socialinių ir emocinių įgūdžių ugdymo „Learning to be“, Kaziuko mugė, Tolerancijos diena, socializacijos stovyklos „Sveika vasara“,
--	---

		<p>„Vasarotojai“, valstybinių ir tautinių švenčių minėjimas ir kt.), tačiau iš pokalbių su mokiniais išaiškėjo, kad jie dažnai nepasitiki savimi ir kitais, nesijaučia progimnazijos bendruomenės gyvenimo kūrėjais: teiginiui „Visur dalyvauju, esu aktyvus ir iniciatyvus“ visiškai pritarė 29 proc., o teiginiui „Manau, kad mokykloje vaikai daug laiko praleidžia ne veltui, turiningai“ visiškai pritaria 47 proc. apklausoje dalyvavusių tėvų.</p> <p>Mokiniai vidutiniškai supranta išsilavinimo ir mokymosi vertę, projektuodami tolimesnį mokymąsi nėra ambicingi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Ugdymo karjerai tobulinimas“ kaip uždavinio „Sudaryti sąlygas įgyvendinti ugdymo planus ir programas“ viena iš priemonių numatyta 2018-2020 m. strateginiame plane, taip pat kaip priemonė išskirta 2018 ir 2019 m. veiklos planuose, šios priemonės kaip proceso/indėlio vertinimo kriterijai numatyti „Klasės vadovų veikla“ ir „Individualus mokinių konsultavimas“, tačiau konkrečių susitarimų nei dėl proceso organizavimo, veiklų planavimo, nei dėl organizuotų veiklų kuriamos pridėtinės vertės mokiniui stebėsenos ir analizės nėra; - direktoriaus pavaduotoja ugdymui teigė, jog profesinį švietimą planuoja klasių vadovai, tačiau iš 10 pateiktų klasių vadovų veiklos planų, tik 2 užfiksuotos planuojamos išvykos, skirtos profesiniam orientavimui (į Alytaus Profesinio rengimo centrą). Mokiniai pokalbiuose išreiškė pageidavimą susipažinti su įvairių profesijų atstovais, juos pasikviečiant į mokyklą arba vykstant į darbo vietas; - iš pokalbio su mokiniais paaiškėjo, kad jie pageidautų daugiau karjeros dienų mokykloje, didesnės pagalbos dėl profesijos pasirinkimo (apie būsimą profesiją kalba tik 8 klasėse). Nors progimnazijos bibliotekoje yra Ugdymo karjerai skyrelis, bandoma atlikti mokinių apklausas (anketa „Mano ateities vizija“, „Mano asmeninės savybės“), organizuoti išvykas į kitas įstaigas (Alytaus profesinio rengimo centras, Varėnos verslo ir technikos mokykla) ar dalyvauti projektuose („Ugdymo karjerai ir stebėsenos modelių sukūrimas ir plėtra bendrojo lavinimo mokykloje“), tačiau nėra aiškios ir kryptingos bendruomenėje susitartos profesinio švietimo sistemos; - teiginiui „Daugelis bendraklasių rimtai žiūri į mokymąsi, turi tolesnio mokymosi planų“ visiškai pritaria 31 proc. mokinių, dalyvavusių apklausoje – konstatuojama, kad dalis mokinių suvokia mokymosi prasmę. <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog Varėnos „Ryto“ progimnazijos mokinių asmenybės tapsmas vidutiniškas.</p>
1.2. Mokinio pasiekimai ir pažanga	2	<p>Mokinių pasiekimai ir daroma pažanga vidutiniška, informacija apie ją nesistemiškai remiamasi planuojant tolesnius ugdymosi pasiekimus ir pažangą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mokyklos dokumentų analizė rodo, kad daugiau kaip pusė mokinių (57,5 proc.) 2017–2018 m. m. pasiekė patenkinamą pasiekimų lygį, mokinių pažangumas pereinant į aukštesnes progimnazijos klases prastėja, pavyzdžiui, 7 kl. (98,8 proc.), 8 kl. (96,6 proc.); - 2017–2018 m. m. 3 mokiniai palikti kartoti kursą; - klasių mokymosi kokybė pereinant į aukštesnę mokymosi pakopą prastėja – nedaroma pažanga (progimnazijos Švietimo skyriui teiktos Pažangos ataskaitos (2018) duomenimis), pavyzdžiui: 2016-2017 m. m. 5 klasių mokymosi kokybė yra 42,9 proc., 2017-2018 m. m. 6 klasių – 34,9 proc. (- 8 proc.); 2016-2017 m. m. 6 klasių mokymosi kokybė yra 49,4 proc., 2017-2018 m. m. 7 klasių – 42,1 proc. (- 7,3 proc.); 2016-2017 m. m. 7 klasių mokymosi kokybė yra 48,3 proc., 2017-2018 m. m. 8 klasių – 40,4 proc. (- 7,9 proc.); - NEC pateiktų lyginamųjų 2018 m. 8 klasės mokinių (2014 m. – 4 kl., 2016 m. – 6 kl.) ir 2018 m. 6 klasės mokinių (2016 m. - 4 kl.) pasiekimų pokyčio ataskaitų analizė atskleidė, kad šių klasių mokinių pasiskirstymas į lygius

	<p>(proc.) kiekvienais metais, kuriais mokiniai atliko matematikos, skaitymo ir rašymo testus, pasižymi pasiekimų mažėjimo tendencija. Pavyzdžiui, 2014 m. 4 klasės matematikos aukštesnį lygį pasiekė 37,9 proc., pagrindinį lygį – 55,2 proc., patenkinamą – 6,9 proc., nepatenkinamą – 0 proc.;</p> <p>2016 m. 6 klasės matematikos aukštesnį lygį pasiekė 12,6 proc., pagrindinį lygį – 52,9 proc., patenkinamą – 28,7 proc., nepatenkinamą – 5,7 proc.;</p> <p>2018 m. 8 klasės matematikos aukštesnį lygį pasiekė 11,9 proc., pagrindinį lygį – 29,8 proc., patenkinamą – 47,6 proc., nepatenkinamą – 10,7 proc.;</p> <p>2014 m. 4 klasės rašymo aukštesnį lygį pasiekė 69 proc., pagrindinį lygį – 27,6 proc., patenkinamą – 3,4 proc., nepatenkinamą – 0 proc.;</p> <p>2016 m. 6 klasės rašymo aukštesnį lygį pasiekė 10,2 proc., pagrindinį lygį – 62,5 proc., patenkinamą – 21,6 proc., nepatenkinamą – 5,7 proc.;</p> <p>2018 m. 8 klasės rašymo aukštesnį lygį pasiekė 10,7 proc., pagrindinį lygį – 44 proc., patenkinamą – 26,2 proc., nepatenkinamą – 19 proc.;</p> <p>2014 m. 4 klasės skaitymo aukštesnį lygį pasiekė 37,9 proc., pagrindinį lygį – 48,3 proc., patenkinamą – 13,8 proc., nepatenkinamą – 0 proc.;</p> <p>2016 m. 6 klasės skaitymo aukštesnį lygį pasiekė 15,9 proc., pagrindinį lygį – 51,1 proc., patenkinamą – 26,1 proc., nepatenkinamą – 6,8 proc.;</p> <p>2018 m. 8 klasės skaitymo aukštesnį lygį pasiekė 27,9 proc., pagrindinį lygį – 23,3 proc., patenkinamą – 37,2 proc., nepatenkinamą – 11,6 proc.;</p> <p>2016 m. 4 klasės matematikos aukštesnį lygį pasiekė 22,7 proc., pagrindinį lygį – 65,3 proc., patenkinamą – 9,3 proc., nepatenkinamą – 2,7 proc.;</p> <p>2018 m. 6 klasės matematikos aukštesnį lygį pasiekė 15,3 proc., pagrindinį lygį – 47,1 proc., patenkinamą – 27,1 proc., nepatenkinamą – 10,6 proc.;</p> <p>- teiginiui „Apskritai, aš esu patenkintas savo vaiko mokymosi rezultatais“ visiškai pritaria 53 proc. apklausoje dalyvavusių tėvų (globėjų/rūpintojų);</p> <p>- iš pokalbių su mokyklos vadovais, veiklos dokumentų analizės paaiškėjo, kad kiekybiniai pusmečių, metiniai mokinių pasiekimai, NMPP rezultatai aptariami Mokytojų tarybos posėdžiuose, tačiau iš esmės neanalizuojami kokybiniai rezultatų pokyčiai ir jų priežastys.</p> <p>Mokinių asmeninės pažangos matavimas, individualios pažangos ir pasiekimų matymas ir pripažinimas pamokoje yra nesisteminimas:</p> <p>- mokykloje pradėta kurti individualios mokinio pažangos stebėjimo ir įsivertinimo sistema. Siekiama, kad mokiniai turėtų būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų (t. y. žinių bei supratimo, praktinių gebėjimų bei pozityvios vertybinės orientacijos) visumą. Kompetencijų ugdymas vertinimo metu vidutiniškai atsispindėjo vertintojų stebėtų pamokų uždaviniuose, tačiau neišryškėjo aptariant mokinių pasiekimus ir pažangą;</p> <p>- pamokos aspekto „Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos matomi, pripažinti, skatinami“ apibendrintas vertinimas: gerai įvertinta 11,7 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 78,3 proc. ir prastai 10 proc.; vertinimo vidurkis – 2,02, dažniausias vertinimas (moda) – 2, kaip stiprus pamokos aspektas išskirtas 3 pamokose (5 proc.) (pavyzdžiui, 8a kl. tikybos, 7a kl. prancūzų kalbos, 2b kl. matematikos pamokose).</p> <p>- individualių mokinio pasiekimų pamatavimą pamokoje vienodai organizuoja ir mokytojo, ir vyresniojo mokytojo, ir mokytojo metodininko kvalifikacines kategorijas turintys mokytojai (vertinimo vidurkis – 2,0);</p> <p>- lyginant individualios pažangos matavimo kokybę pagal ugdymo sritis nustatyta, kad santykinai geriausiai mokinių pasiekimų matavimas vertintas dorinio ugdymo pamokose (vertinimų vidurkis – 2,35), prasčiausiai – informacinių technologijų (vertinimų vidurkis – 1,98) ir kūno kultūros (vertinimų vidurkis – 1,98) pamokose.</p> <p>Daliniai mokymosi rezultatai patenkinamai įtvirtinami ir susiejami su tolesne pamokos eiga:</p> <p>- pamokos aspekto „Įtvirtinami daliniai mokymosi rezultatai ir susiejami su tolesne pamokos eiga“ apibendrintas vertinimas: gerai įvertinta 18,3 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 71,7 proc. ir prastai 10 proc.; vertinimo</p>
--	---

	<p>vidurkis – 2,08, dažniausias vertinimas (moda) – 2, kaip stiprus pamokos aspektas išskirtas 1 pamokoje (1,7 proc.);</p> <ul style="list-style-type: none"> - dalinį mokymosi rezultatų įtvirtinimą ir susiejimą su tolesne pamokos eiga panašiai organizuoja ir mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,0), ir vyresniojo mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,13), ir mokytojo metodininko (vertinimo vidurkis – 2,04) kvalifikacines kategorijas turintys mokytojai; - lyginant dalinio mokymosi rezultatų įtvirtinimo ir susiejimo su tolesne pamokos eiga kokybę pagal ugdymo sritis nustatyta, kad santykinai geriausiai vertintas dorinio ugdymo (vertinimų vidurkis – 2,5), užsienio kalbų (vertinimo vidurkis - 2,36), gamtamokslinio ugdymo (vertinimo vidurkis – 2,2) pamokose; prasčiausiai – lietuvių kalbos (vertinimų vidurkis – 1,87) pamokose (pavyzdžiui, šis ugdomojo proceso veiklos aspektas vertinimo savaitę prasčiausiai įgyvendintas lietuvių kalbos pamokose 1c kl., 3d kl., 6b kl., 7c kl., 8b kl.). <p>Nesistemiškai sugrįžtama prie pamokos uždavinio, patenkinamai aptariamas pasiektas rezultatas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pamokos aspekto „Sugrįžtama prie pamokos uždavinio, aptariamas pasiektas rezultatas“ apibendrintas vertinimas: gerai įvertinta 6,7 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 61,6 proc. ir prastai 31,7 proc.; vertinimo vidurkis – 1,75, dažniausias vertinimas (moda) – 2, kaip stiprus pamokos aspektas išskirtas 2 pamokose (3,3 proc.) – 4d kl. matematikos, 5b(I) kl. anglų k.; - sugrįžimą prie pamokos uždavinio, pasiekto rezultato aptarimą panašiai organizuoja ir mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,0), ir vyresniojo mokytojo (vertinimo vidurkis – 1,71), ir mokytojo metodininko (vertinimo vidurkis – 1,83) kvalifikacines kategorijas turintys mokytojai; - lyginant šio pamokos aspekto kokybę pagal ugdymo sritis nustatyta, kad santykinai geriausiai vertintas dorinio ugdymo, matematikos, informacinių technologijų ir kūno kultūros (vertinimų vidurkis – 2,0), pamokose; prasčiausiai – lietuvių kalbos (vertinimų vidurkis – 1,53), gamtamokslinio ugdymo (vertinimo vidurkis – 1,6), meninio – technologinio ugdymo (vertinimo vidurkis – 1,67) pamokose. Pamokų protokolų analizė rodo, kad prasčiausiai šis ugdomojo proceso veiklos aspektas vertinimo savaitę įgyvendintas lietuvių kalbos 1c kl., 2c kl., 2d kl., 3a kl., 3d kl., 5c kl., 6b kl., 7c kl., 8b kl., anglų kalbos 5c kl., prancūzų kalbos 7a kl., matematikos 3c kl., 8b kl., geografijos 8d kl., gamtos ir žmogaus 5a kl., fizikos 8c kl., technologijų 7d kl., muzikos 7d kl., žmogaus saugos 7a kl. pamokose; - analizuojant apibendrintus duomenis matyti, kad 93,3 proc. pamokų nestebėtas pamokos uždavinio įgyvendinimas, mokiniai neįtraukti į rezultatų aptarimą, pasiektas rezultatas nelygintas su išsikeltu uždaviniu. <p>Mokiniai nesistemiškai apibendrina išmoktą medžiagą ir mokymosi rezultatus, prastai nusimato veiklos siekius, gaires:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pamokos aspekto „Mokiniai apibendrina išmoktą medžiagą ir mokymosi rezultatus, nusimato veiklos siekius, gaires“ apibendrintas vertinimas: gerai įvertinta 6,7 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 75 proc. ir prastai 18,3 proc.; vertinimo vidurkis – 1,88, dažniausias vertinimas (moda) – 2, kaip stiprus pamokos aspektas išskirtas 1 pamokoje (1,7 proc.) – 6a kl. anglų k.; - išmoktos medžiagos ir mokymosi rezultatų apibendrinimą panašiai organizuoja ir mokytojo (vertinimo vidurkis – 1,8), ir vyresniojo mokytojo (vertinimo vidurkis – 1,94), ir mokytojo metodininko (vertinimo vidurkis – 1,83) kvalifikacines kategorijas turintys mokytojai; - lyginant šio pamokos aspekto kokybę pagal ugdymo sritis, nustatyta, kad santykinai geriausiai vertintas dorinio ugdymo (vertinimų vidurkis – 2,5) pamokose, prasčiausiai - informacinių technologijų (vertinimų vidurkis – 1,5), meninio – technologinio ugdymo (vertinimo vidurkis – 1,67), lietuvių kalbos ir gamtamokslinio ugdymo (vertinimo vidurkis – 1,8) pamokose. Pamokų protokolų analizė rodo, kad prasčiausiai šis ugdomojo proceso veiklos aspektas vertinimo savaitę įgyvendintas lietuvių kalbos 1c kl., 3d kl., 7c kl., 8b kl., anglų
--	---

		<p>k. 5c kl., rusų kalbos 7c kl., matematikos 7c kl., informacinių technologijų 7b kl., fizikos 8c kl., technologijų 8a kl., muzikos 7d kl. pamokose. Analizuojant apibendrintus duomenis matyti, kad 93,3 proc. pamokų mokiniai nebuvo įtraukti į pamokos rezultatų apibendrinimą, neskatinanti planuoti tolesnio savo mokymosi;</p> <p>- teiginiui „Kiekvienoje pamokoje palieku mokiniams pakankamai laiko permąstyti, ko išmoko, kas jiems trukdė geriau mokytis“ visiškai pritaria 29 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų;</p> <p>- teiginiui „Mes dažnai su mokytojais aptariame, kaip mums sekasi mokytis ir tobulėti“ visiškai pritaria 37 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių.</p> <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog Varėnos „Ryto“ progimnazijos mokinių pasiekimai ir pažanga vidutiniški.</p>
--	--	---

Srities išvados:

1. Mokyklos bendruomenėje suvokiama, kad mokinio, kaip asmenybės, atkaklumo, motyvacijos, atsakomybės stiprinimas padeda patirti sėkmę, o mokinių aktyvumo (pastangų veikti plačiau, bendraujant ir bendradarbiaujant) ir kryptingumo (poreikių, gabumų, polinkių interesų įsivertinimo) skatinimas ir užtikrinimas skatina mokinių savivertę ir savivoką.

2. Kryptingai neplanuojami ir neskatinami giluminiai mokinio savęs pažintiniai procesai, per kuriuos kuriamas mokinio sąmoningas santykis su aplinka ir tikrove – progimnazija neužtikrina nuostatos įgyvendinimo, kad mokinių ugdymosi rezultatai gerėja, kai jie ugdomi pagal individualius poreikius, kuriuos reikia atpažinti, parinkti tinkamas priemones jiems tenkinti ir stebėti kiekvieno mokinio pažangą, į tai įtraukiant tėvus.

3. Mokinių įgytų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumos lygis mokykloje patenkinamas, iš dalies atitinkantis jų individualias galias, siekius bei ugdymosi patirtį, o keliami tikslai nekuria jiems nuolatinių iššūkių.

4. Pamokose nesistemiškai grįžtama prie pamokos uždavinio, prastai su mokiniais aptariama, kaip sekėsi jį įgyvendinti, kokie mokinių pasiekimai lyginant su išsikeltu uždaviniu, todėl nesudaromos sąlygos mokiniams pasimatuoti individualią pažangą, numatyti tolesnius mokymosi žingsnius.

Vertintojai, apibendrinami šios srities vertinimą ir pateiktas svarbiausias išvadas, konstatuoja, kad **rizikinga** progimnazijos veikla – Valstybinės Švietimo strategijos Pirmojo tikslo – pedagogai – apmąstantys, nuolat reflektuojantys, tobulėjantys, rezultatyviai dirbantys profesionalai – užtikrinimas: tolesnio ugdymosi uždavinių, pasiekimų ir pažangos planavimas, pagrindžiant informacija apie mokinių kompetencijų lygį, siekiant prasmingo individualių mokinio pasiekimų ir pastangų matymo, pripažinimo ir skatinimo.

Pagalba mokiniui

Rodiklis	Vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, apibendrinimas
2.1. Orientavimasis į asmenybės tapsmą	2	<p>Mokiniams sudaromos nesistemiškos sąlygos pažinti savo gabumus ir polinkius bei įsivertinti kompetenciją:</p> <p>- pokalbiuose VGK, Metodinės tarybos nariai teigė, kad mokiniai mokomi pažinti save, savo polinkius, mokomi spręsti problemas, bendrauti, bendradarbiauti. Taip pat progimnazijos psichologė tyrė mokymosi stilius, mokiniai įsivertino savo gabumus įsivertinimo lapuose, tačiau išaiškėjo, kad nei mokytojų ilgalaikiuose planuose, nei kituose veiklos planavimo dokumentuose planuojant tolesnį mokinių ugdymą(si) į surinktus duomenis neatsižvelgiama; po atlikto tyrimo kryptingos rekomendacijos mokytojams, kaip prasmingai organizuoti kiekvieno mokinio mokymą(si), tėvams, kokie mokymosi stiliai būdingi jo vaikui, kaip galėtų/turėtų padėti jam mokytis, nebuvo parengtos – šie atlikti tyrimai orientuoti į procesą, gautais rezultatais</p>

	<p>kryptingam ir nuosekliam ugdymo proceso tobulinimui ir tolesniam planavimui siekiant kiekvieno mokinio pažangos, nesinaudojama, todėl jie neveiksmingi ir pridėtinės vertės neteikia. Tai patvirtina ir stebėtų pamokų analizė: vyravo tradicinė pamoka, girdimasis mokymosi stilius (regimasis, kinestetinis – tik pavienėse pamokose), mokiniai mokymo(si) veikloje bendradarbiavo pavieniais atvejais, mokymosi veikla (užduotys, turinys, tempas, vertinimas) diferencijuota ir individualizuota prastai;</p> <ul style="list-style-type: none"> - progimnazijoje nesistemiškai vykdomi pavieniai tyrimai, tačiau informacijos, kaip, remiantis gautais duomenimis mokiniams sudaromos sąlygos pažinti savo gabumus, polinkius, interesus bendruomenė neturi; - pokalbių metu mokiniai į klausimą „Iš kur žinote, kaip sekasi mokytis, ko išmokote“ atsakė, kad iš auklėtojų, iš mokytojų (paklausinėja, kaip sekėsi), iš pažymių (el. dienyne TAMO), kaip veiksmingai organizuojamą įsivertinimą paminėjo tik rusų k. pamokas; - mokinių fragmentiško įsivertinimo apraiškų fiksuota 73 proc. stebėtų pamokų, tačiau jis nebuvo kokybiškas, nes nepagrįstas konkrečiais vertinimo kriterijais, apsiribota klausimu „kaip sekėsi“ ir prašyta įsivertinti emocijas, savijautą. Tai leidžia teigti, kad įsivertinimas vyko formaliai, paviršutiniškai - sąlygos mokiniams prasmingai įsivertinti asmeninę kompetenciją nebuvo sudarytos (išskyrus pavienes pamokas, pavyzdžiui, 8c(I) anglų k. bei 8c matematikos; daugiausiai pagalbos įsivertindami savo kompetencijas sulaukė 4 kl. mokiniai (vertinimo vidurkis - 2,5)) – mokykloje būtina tobulinti ir stiprinti ugdomosios veiklos (įsi)vertinimą (refleksiją). <p>Mokiniams rodomi įvairūs gyvenimo įprasminimo būdai, veiklas mokykloje siekiama sieti su mokinių turima patirtimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pamokos aspekto „Mokiniams rodomi įvairūs mokymosi įprasminimo būdai“ apibendrintas vertinimas: l. gerai ir gerai įvertinta 15 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 81,6 proc. ir prastai 3,4 proc.; vertinimo vidurkis - 2,25, dažniausias vertinimas (moda) – 2, kaip stiprus pamokos aspektas išskirtas 8 pamokose (13,3 proc.): pavyzdžiui, mokė žinias taikyti praktikoje 8d kl. geografijos, pateikė įvairius gyvenimo įprasminimo būdus 7b(II) technologijų, vyko prasmingas darbas, įprasminantis gebėjimus 8c kl. fizikos, mokymo būdai ir formos padėjo įgyti prasmingos patirties 6a(I) technologijų pamokose. Šis pamokos aspektas aukščiausiai vertintas 4 klasėse (vertinimo vidurkis – 2,75 bei 6 klasėse – 2,56); - stebėtų pamokų analizė leido išskirti pavyzdžių, kai buvo stengiamasi orientuotis į mokinių poreikius, siejant juos su gyvenimiškos patirties įprasminimu: mokytis tvarkos įgūdžių 8c kl. matematikos, praktinių gebėjimų (matavimai, detalių gamyba) 8a kl. ir 7b kl. technologijų, 6b kl. matematikos, gamtos ir žmogaus, 5a kl. ir 6c kl. rusų k. bei 8c kl. fizikos pamokose. Tinkamai dialogą kūrė 8c kl. anglų k., vaidino 7b kl. anglų k., skaičiavo biudžetą 7b kl. informacinių technologijų, rūpinosi saugumu 4c kl. pasaulio pažinimo, kūrė saugaus elgesio taisykles 7a kl. fizikos ir 7a kl. žmogaus saugos, akcentavo taiką 6b kl. istorijos, vaidino situacijas 4a kl. ir 4b kl. lietuvių k., 6a kl. anglų k., mokėsi teisingai elgtis pamokose 6a kl. dorinio ugdymo, kalbėjo apie profesijas 7c kl. rusų k. pamokose. Tai padėjo mokytis mokinius numatyti asmeninio gyvenimo aspektus. <p>Mokinių mokymas susirasti, analizuoti ir vertinti informaciją apie pasaulio (ir darbo pasaulio) kaitos tendencijas, mokymosi ir veiklos galimybes vidutiniškas - prasmingoms ir kryptingoms veikloms nesudaroma galimybių:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stebėtose pamokose fiksuotas pavienis atvejis, įvardintas kaip stiprusis pamokos aspektas – pastangos sieti mokinių veiklą su ugdymu karjerai (būsimas darbas) galimybėmis – 7c kl. rusų k. pamokoje; - teiginiui „Pamokose dažnai ieškome informacijos, ją nagrinėjame, sprendžiame problemas, diskutuojame“ visiškai pritarė 44 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių;
--	---

	<p>- išanalizavus pateiktus mokytojų veiklos planavimo dokumentus (ilgalaikius dalykų bei klasės vadovų veiklos planus), daroma išvada, kad profesinės karjeros planavimas aktyviau vykdomas vyresnėse (7-8 klasėse), numatant įtraukti bent po vieną temą ar renginį į klasės valandėlę;</p> <p>- iš pokalbių su mokyklos administracija aišku, jog 2018-2019 m. m. mokiniams apie mokymosi galimybes teiktos individualios ugdymo karjerai koordinatoriaus konsultacijos, vyko įvairūs užsiėmimai (7-8 kl. anketavimas, karjeros pamokos, susitikimas su Meno mokyklos kolektyvu bei Alytaus Birutės ulonų bataliono kariškiais);</p> <p>- vertintojų kalbinti mokiniai teigė, kad sudarytos sąlygos gauti informaciją apie specialybes, stojimo sąlygas, tačiau šios informacijos jiems nepakanka, kad dėl savo ateities planavimo dažniausiai tariasi su tėvais ir draugais. Norėtų daugiau susitikimų, išvykų, nors progimnazijos mokytojų teigimu jų yra daug ir įvairių, tik trūksta mokiniams noro juose dalyvauti.</p> <p>Karjeros (profesijos, darbinės ir visuomeninės veiklos) galimybės mažai siejamos su ugdymosi galimybėmis:</p> <p>- progimnazijoje už ugdymą karjerai atsakinga matematikos mokytoja; daugiausia profesinio orientavimo ir karjeros ugdymo veiklą tenka klasės vadovams, mokytojams;</p> <p>- pamokose įgyjamos žinios mažai lemia būsimos profesijos pasirinkimą ar apsisprendimą dėl tolesnio mokymosi: teiginiui „Mes dažnai aptariame, kaip pamokose įgytos žinios mums padeda gyvenime, planuojant karjerą“ visiškai pritarė tik 19 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių; karjeros galimybės su ugdymosi pasiekimais nesiejamos;</p> <p>- Progimnazijos pažangos ataskaitoje už 2018 m. „Tolimesnio mokymosi ir karjeros planavimas“ yra nurodytas kaip trūkumas (nors konkrečių argumentų, grįstų duomenimis, kodėl pasirinkta, nenurodyta, nes įsivertinimo procesas bendruomenėje nekonkretus ir neveiksmingas).</p> <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog progimnazijos orientavimasis į mokinių asmenybės tapumą patenkinamas.</p>
2.2. Orientavimasis į mokinio poreikius	<p>2 Mokykloje mokinių poreikių pažinimas neišskirtinis, tyrimais ir jų rezultatais nesistemiškai remiamasi, planuojant kiekvieno mokinio ugdymą (dalykų ir neformaliojo švietimo veiklų pasiūlą):</p> <p>- pokalbiai su Vaiko gerovės komisija, Mokinių taryba, mokinių tėvų atstovais ir Progimnazijos taryba, Metodine taryba rodo, kad nėra tiriami mokinių poreikiai dėl būrelių (mokinių teigimu, „mokytojai pasiūlo sąrašą ir mes pasirenkame“, pokalbyje dalyvavę tėvai tvirtino, kad apie būrelius, jų pasiūlą, pasirinkimą nieko nežino), pasirenkamųjų dalykų, konsultacijų (tėvų teigimu, „mūsų neinformavo, kad rusų kalba neprivaloma 5 klasėje“, „gauname pasirašyti lapelį dėl antros užsienio kalbos – rusų ar prancūzų – parinkimo vaikui, bet ne dėl esminės nuostatos – ar sutinkame, kad antros užsienio kalbos būtų mokoma nuo 5 kl.“, „konsultacijos seniai nevedamos“);</p> <p>- mokyklos ugdymo planai (pradinio ir pagrindinio ugdymo programų) 2018–2019 m. m. parengti pedagogų, todėl orientuoti į jų poreikį turėti didesnę darbo krūvį (visos 1–4 kl. mokytojos veda būrelį (po 1,5 val.) savo klasių mokiniams – nesudaromos galimybės visiems mokiniams tenkinti saviraiškos poreikius; beveik visi būreliai 5–8 kl. mokiniams – menų ir sporto kryptis; antrosios užsienio kalbos privalomai pradedama mokytis nuo 5 klasės; technologijoms mokytis 7 klasėse (mokykloje dirba 4 šio dalyko mokytojai), matematikai – 8 klasėse skirta papildoma valanda iš valandų, skirtų mokinių poreikiams tenkinti);</p> <p>- pokalbiai su Metodine taryba, Mokytojų tarybos ir Metodinės tarybos posėdžių protokolų analizė leidžia teigti, kad į diagnostinio vertinimo, NMPP rezultatus atsižvelgiama nesistemiškai: analizuojami kiekybiniai aspektai, konstatuojamas rezultatas, tačiau nepriimami bendri konkretūs sprendimai, susitarimai dėl visų ir kiekvieno mokinio ugdymo planavimo,</p>

	<p>neanalizuojamas poveikis, netiriamas pokytis, veiksmingumas bei pridėtinės vertės kūrimas.</p> <p>Mokytojai patenkinamai diferencijuoja ir individualizuoja mokymo veiklas, tokiu būdu menkai pripažindami mokinių skirtybes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nors mokyklos 2018 ir 2019 metų veiklos planuose vienas iš numatytų veiksmų – „pamokos planavimo tobulinimas, ugdymo diferencijavimas pamokoje“, tačiau pamokų protokolų analizės duomenys rodo, kad tik pavienėse pamokose fiksuotas tinkamas mokymo diferencijavimas ir individualizavimas (pavyzdžiui, 4b kl. lietuvių k. pamokoje individualios ir grupinės užduotys skatino patirtinį mokymąsi, problemų sprendimą; 6b kl. matematikos pamokoje mokiniams, padariusiems pagrindinę užduotį, duotos papildomos užduotys bei užduotys gabiesiems sudarė sąlygas mokytis pagal gebėjimus; 8a kl. technologijų pamokoje mokiniai galėjo mokytis pagal polinkius, jiems buvo sudarytos sąlygos pasirinkti gaminimo objektą ir priemones); - teiginiui „Vaikas pasakoja, kad pamokose mokytojai dažnai duoda skirtingas užduotis labai gerai ir ne itin gerai besimokantiems mokiniams“ visiškai pritaria 14 proc. apklausoje dalyvavusių tėvų (globėjų/rūpintojų) ir 26 proc. mokinių; - beveik visose (90 proc.) stebėtose pamokose visi mokiniai klasėje atliko tas pačias užduotis, naudojosi tomis pačiomis mokymo(si) priemonėmis, organizuota visiems vienoda veikla, dirbta tuo pačiu tempu, neišnaudotos galimybės personalizuoti mokymąsi, nors vertintojai išvelgė aiškų mokinių poreikį diferencijuotai, atskirais atvejais individualizuotai (specialiųjų poreikių mokiniams) veiklai; - mokinių pergrupavimas pagal jų mokymosi poreikius stebėtose pamokose fiksuotas tik pavieniais atvejais (pavyzdžiui, 4a kl. lietuvių k. pamokoje mokiniai gerai žinojo grupinio darbo kriterijus ir sėkmingai atliko užduotis; 8b matematikos, 7b kl., 8c kl. anglų k. pamokose mokiniai paveikiai mokėsi mokytis savarankiškai ir bendradarbiauti porose); - mokymosi veiklų diferencijavimas ir (ar) individualizavimas kaip stiprus ir išskirtinai stiprus pamokos aspektas neišskirtas nei vienoje stebėtoje pamokoje; - pamokos aspekto „Mokytojai tinkamai ugdo kiekvieno gabumus, padeda silpnesniems, yra galimybės laisvai veikti kiekvienam mokiniui“ apibendrintas vertinimas: 1. gerai ir gerai įvertinta 25 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 68,3 proc. ir prastai 6,7 proc.; vertinimo vidurkis – 2,2, dažniausias vertinimas (moda) – 2, kaip stiprus pamokos aspektas išskirtas 5 pamokose (8,3 proc.); - pamokos aspekto „Teikiama papildomi paaiškinimai netrikdo mokinių darbo, skatina ir padeda jiems siekti pažangos“ apibendrintas vertinimas: 1. gerai ir gerai įvertinta 36,7 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai 61,6 proc., prastai – 1,7 proc.; vertinimo vidurkis 2,37, dažniausias vertinimas (moda) – 2, kaip stiprus pamokos aspektas minėtas 10 stebėtų pamokų (16,7 proc.); - pamokos aspekto „Teikiama pagalba mokiniams jų savęs vertinimo ir grupės darbo įsivertinimo procese“ apibendrintas vertinimas: gerai įvertinta 8,3 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai 71,7 proc., prastai 20 proc.; vertinimo vidurkis 1,88, dažniausias vertinimas (moda) – 2, kaip stiprus pamokos aspektas išskirtas tik 2 pamokose (3,3 proc.); - pamokos aspekto „Mokiniai grįžtamąją informaciją gauna tinkamu laiku, informatyviai, gerai dozuotą, aiškiai suvokia, ko iš jų tikimasi“ apibendrintas vertinimas: 1. gerai ir gerai 23,3 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai 71,7 proc., prastai 5 proc.; vertinimo vidurkis 2,18, dažniausias vertinimas (moda) – 2, kaip stiprusis pamokos aspektas paminėtas 9 pamokose (15 proc.). <p>Progimnazijoje nesistemiški susitarimai dėl paramos ir pagalbos mokiniams teikimo tvarkos:</p>
--	---

		<p>- nors mokykloje tinkamai sukomplektuota pagalbos mokiniui specialistų komanda (5 pagalbos mokiniui specialistai, 5 mokytojo padėjėjai), aukšta dalies mokytojų kvalifikacija (51,79 proc. metodininkų ir ekspertų), tačiau bendrų susitarimų nebuvimas (konstatuojama iš pokalbių su Metodine taryba, VGK, mokyklos ugdymo ir metų veiklos planų analizės), turima fragmentiška informacija apie vyraujančius klasės mokinių mokymosi stilius, išskirtinius asmens gabumus (nėra sąrašų), įgimtus ar įgytus sutrikimus, nepalankius aplinkos veiksnius yra nesisteminama, retai numatomos konkrečios priemonės pagalbai suteikti, neanalizuojami pokyčiai, veiksmingumas – orientuojamasi į procesus, neanalizuojant taikytų priemonių poveikio, veiksmingumo;</p> <p>- susitarimų nebuvimas nesudaro tinkamų sąlygų ugdyti mokinius pagal kiekvieno gabumus, polinkius, poreikius (mokyklos dokumentų, ataskaitų duomenimis, pastaraisiais metais mažėjo mokinių, dalyvaujančių rajono, šalies dalykų olimpiadose, konkursuose ir užimtų prizinių vietų skaičius);</p> <p>- nors progimnazijos UP deklaratyviai numatyta, kad pagalbą teikti būtina, kai mokinio pasiekimų lygis žemesnis nei numatyta bendrojo ugdymo programose, kai mokinys nedaro pažangos, kai kontrolinis darbas įvertinamas nepatenkinamai, kai mokinys dėl ligos ar kitų priežasčių praleido dalį pamokų, tačiau konkrečių susitarimų, kokiomis formomis kiekvienam mokiniui teikiama, kas ir kaip dėl pagalbos ir paramos būdų tariasi, kur tai fiksuojama, kaip stebimi pokyčiai, nei mokiniai, nei tėvai įvardinti nurodant konkrečių pavyzdžių negalėjo;</p> <p>- kiekvieno mokinio ugdymas pagal polinkius, gabumus kaip stiprus ir išskirtinai stiprus pamokos aspektas išskirtas 3,4 proc. stebėtų pamokų, aukščiausiai vertintas 4 klasėse (lygių vidurkis – 2,75), žemiausiai – 7 klasėse (lygių vidurkis – 1,88);</p> <p>- pokalbiai su mokiniais, mokinių tėvais, VGK, mokyklos dokumentų bei mokinių, jų tėvų, mokytojų nuomonių klausimyno duomenų analizė leidžia daryti išvadą, kad mokiniams sudaromos nesistemos galimybės gauti reikiamos paramos ir pagalbos: teiginiui „Iškilus mokymosi sunkumams, dažnai konsultuoju mokinius po pamokų“ visiškai pritarė 30 proc. apklausoje dalyvavusių mokytojų, teiginiui „Jei ko nors nesuprantu, visuomet galiu nueiti į konsultacijas“ visiškai pritarė 38 proc. mokinių, tai patvirtino 32 proc. tėvų (globėjų/rūpintojų), dalyvavusių apklausoje; iš apklausų ataskaitų duomenų analizės išaiškėjo, kad nors mokiniai žino, jog mokykloje yra psichologas, socialinis pedagogas, pagalba galima kreiptis į mokytojus (tam visiškai pritaria 65 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių), tačiau, kai patiria mokymosi sunkumų, mokiniai pirmiausia pagalbos prašo tėvų (47 proc.), tada mokytojų (41 proc.), bendraklasių (29 proc.); teiginiui „Švietimo pagalbos specialistai padeda mokiniams ir jų tėvams spręsti iškilusias problemas“ visiškai pritarė 30 proc. mokytojų.</p> <p>Potencialu, kad teikdama pagalbą mokiniams, mokykla lanksčiai bendradarbiauja su socialiniais partneriais:</p> <p>- iš pokalbio su VGK, mokyklos veiklos dokumentų analizės konstatuojama, kad tinkamai bendradarbiaudama su socialiniais partneriais (Varėnos PPT, Socialinių paslaugų centru, SOS kaimu, Caritas dienos centru ir kt.) mokykla padeda mokiniams, turintiems emocijų/elgesio, socialinių sunkumų, juos spręsti, įgyti reikiamų socialinių, bendravimo kompetencijų (socialinę paramą gauna 15,2 proc. mokinių, vyksta bendri posėdžiai, atvejo vadybos aptarimai, įtraukiami vaikai į kultūrinius, sportinius renginius, savanorystę, įvairias akcijas).</p> <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog progimnazijos orientavimasis į mokinių poreikius patenkinamas.</p>
2.3. Mokyklos bendruomenės	1	<p>Nekonkretus mokyklos veiklos kryptingumas, orientuotas į ateities iššūkius, įtraukiojo ugdymo kultūros kūrimą, neveiksmingai grindžiamas šiuolaikinių švietimo tyrimų rezultatais:</p>

susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės	<p>- progimnazijos bendruomenė susikūrusi viziją „Nuolat besimokanti, bendruomeniška ir pažangi progimnazija“ (2015 m.) ir skelbia ją interneto svetainėje, tačiau vizija suformuluota seniai, kuriant 2019-2021 m. progimnazijos strateginį veiklos planą nekoreguota: neišskirtinė, neatspindi progimnazijos unikalumo, nesuprogramuota ateities iššūkiams, nenaudojama strateginiuose dokumentuose – nei strateginiame 2019–2021 m. veiklos plane, nei veiklos plane 2019 metams;</p> <p>- vizija stengiamasi orientuoti į veiklos perspektyvą, nukreipti į bendruomenės ugdymą(si) - „besimokanti“, tačiau pokalbiai su mokytojais, Metodine taryba, Progimnazijos taryba ir tėvų atstovais, Pedagogų ir Tėvų (globėjų/rūpintojų) klausimyno duomenų analizė leidžia teigti, kad tai tėra deklaruojamas teiginys, nes besimokančios organizacijos bruožų – komandinis visos bendruomenės mokymasis ir bendradarbiavimas, asmeninis meistriškumas, veiklos reflektavimas, t. y. mokymasis iš patirties – raiška bendruomenėje neveiksminga: teiginiui „Mokausi iš kolegų, dažnai stebiu jų pamokas“ visiškai pritaria tik 11 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų; 60 proc. pedagogų teigia, kad „Mokyklos gyvenimas rūpi, tačiau nesu labai aktyvus pedagoginės bendruomenės narys“; teiginiui „Su manimi tariamasi dėl mokyklos ugdymo plano įgyvendinimo“ visiškai pritaria tik 8 proc., teiginiui „Man svarbu tobulinti mokyklos veiklą – aš bendradarbiauju su mokyklos tėvų savivaldos atstovais“ – tik 15 proc. apklausoje dalyvavusių tėvų; pokalbyje dalyvavę tėvai teigė, kad su jais nesitariama dėl mokyklos veiklos organizavimo, tobulinimo, o pradėti spręsti klausimai dažnai lieka neišspręsti, tėvams informatyvi grįžtamoji informacija nėra teikiama (pavyzdžiui, mokyklinių uniformų įvedimo, mokinių maitinimo organizavimo panaudojant elektronines apyrankes klausimai); stebėtų pamokų analizė rodo, kad vyravo mokytojų vedamos tradicinės pamokos (mokymo paradigma), kuriose dažniausiai mokymas vyko vadovaujant mokytojui;</p> <p>- vizijoje, misijoje nenumatytas saugios, atviros kaitai mokyklos siekis, menkai kreipiamas dėmesys į kiekvieną mokinį, kuriam teikiamos paslaugos, turėtų atitikti ne tik dabarties, bet ir ateities poreikius, formuotų asmenybės gebėjimus: progimnazijos vizijoje, misijoje neatsispindi Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ įvardintos reikalingos visuomenei, asmeniui savybės – „atviras kaitai“;</p> <p>- strateginės veiklos prioritetai (mokinių ir pedagogų asmeninė pažanga, inovatyvi ir saugi aplinka, lyderystės plėtojimas), tikslas (Užtikrinti ugdymo(si) sąlygas, formų ir programų įvairovę) ir uždavinys (Sudaryti sąlygas įgyvendinti ugdymo planus ir programas) platūs, apimantys visą ugdymo procesą, nėra planuojami visam strateginio plano įgyvendinimo laikotarpiui, t y. trejiems metams;</p> <p>- nei strateginiame plane, nei 2018 m. ir 2019 m. veiklos planuose bendruomenės susitarimai dėl vertybių, filosofijos nefiksuoti, neišryškėjo ir pokalbiuose su bendruomenės nariais;</p> <p>- strateginiame plane įvardinti produkto vertinimo bei rezultato vertinimo kriterijai yra teiginiai, kuriems konkretūs pamatuojami vertinimo kriterijai bendruomenėje nesutarti ir nenumatyti, pavyzdžiui, dalyvaujančių programose ir projektuose mokinių skaičius; įsivertinimo procese dalyvaujančių mokinių skaičius ir kt.;</p> <p>Netinkamas sprendimų pagrįstumas tiesiogiai lemia neveiksmingą veiklos tobulinimo kultūrą, siekiant nuolatinės mokyklos kaip organizacijos pažangos:</p> <p>- mokykloje prasta veiklos kokybės įsivertinimo kultūra: jokių faktų, pagrindžiančių bendruomenės veiklos kokybės įsivertinimo procesus, nebuvo pateikta;</p> <p>- mokyklos pažangos ataskaita NMVA yra pateikta tik už 2018 m. (tačiau joje jokių konkrečių rodiklių, kriterijų, rodančių progimnazijos pažangą, nėra,</p>
---	--

	<p>konstatuoti procesai – ir tai yra todėl, kad įsivertinimas nebuvo kokybiškai vykdomas, atskaitos taško teikiant šią ataskaitą bendruomenė neturėjo). Nei vienais ankstesniais metais mokykla pažangos ataskaitos neteikė;</p> <ul style="list-style-type: none"> - strateginis ir metų veiklos planai nepagrįsti jokiais konkrečiais įsivertinimo/vertinimo duomenimis, tiek 2018, tiek 2019 metų priemonės, veiksmai yra tapatūs, vertinimo kriterijai nepamatuojami, įvykdymo terminai abstraktūs, lėšos nenumatomos (neplanuojamos). Su strateginiu planu dera tik dalis priemonių. Planuose nėra konkrečių veiksmų, konkrečių pamatuojamų sėkmės/rezultato vertinimo kriterijų, nenumatytos atsakomybės, socialiniai partneriai, atskaitomybė. Veiklos planai – abstraktūs kasdieninių procesų teiginiai, menkai susiję su mokyklos pažangos siekiais, pokyčių analize, pažangos matavimu ir fiksavimu, savikritiškumo ugdymu, nekonkretūs ir neveiksmingi sutartos bendros veiklos perspektyvos aspektu; - nesant priėmus bendrų susitarimų dėl kiekybinių ir kokybinių duomenų, kurie leistų progimnazijai įsivertinti pokyčius ir daromą pažangą, planų įgyvendinimo tarpinis vertinimas ir koregavimas nėra atliekamas, kitų metų veiklos plane jokia praėjusių metų veiklos analizė nėra atliekama – plano įgyvendinimo sėkmingumo rezultatai, t y. pažangos siekis, nematuojami. <p>Progimnazijos personalo politika vykdoma, netinkamai atsižvelgiant į mokinių poreikius ir interesus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - neformaliojo švietimo valandų, pamokų, skiriamų mokinių ugdymosi reikmėms skyrimas, antrosios užsienio kalbos mokymas nuo 5 klasės – nepagrįsti konkrečia mokinių poreikių analize (nors tai deklaruojama Pagrindinio ugdymo UP 34 p., Pradinio – 30 p.). Neformaliojo švietimo valandos skiriamos, pavyzdžiui, visoms pradinėms klasių mokytojoms po 1,5 val. savo klasėms, tokiu būdu mokiniams nesudaromos sąlygos užsiimti veikla, atitinkančia jų poreikius ir gebėjimus; antrosios užsienio kalbos – rusų – mokoma nuo 5 klasės, nors pokalbyje dalyvavę tėvai tvirtino, kad su jais nederinta, poreikis netirtas; - tinkamai nespręstas mokytojų skaičiaus optimizavimo klausimas (pavyzdžiui, progimnazijoje dirba 5 matematikos mokytojai, turintys po 12-13 sav. val., 4 technologijų mokytojai, turintys po 12 sav. val., 4 kūno kultūros mokytojai, turintys po ~16 sav. val., 3 rusų kalbos mokytojai, turintys po ~15 sav. val., 2 etikos (viena iš jų – psychologė, turinti etikos 6 sav. val.) ir 2 tikybos mokytojai, 3 informacinių technologijų mokytojai), todėl nė vienas mokytojas nedirba pilnu etatu, o progimnazijai trūksta lėšų UP įgyvendinti – tai tiesiogiai susiję su per dideliu mokytojų skaičiumi. Ši situacija neigiamai lemia mokinių poreikių tenkinimą, kadangi, pavyzdžiui, pradinėms klasių mokytojos kvalifikaciją turinčiai mokytojai, tam, kad sudaryti krūvį, atiduotos visų pradinėms klasių etikos pamokos (nors Pradinio, Pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo 45 p. nurodyta, kad pradinio ugdymo programą įgyvendina vienas pradinio ugdymo mokytojas, arba pradinio ugdymo ir dalykų mokytojai (užsienio k., tikybos, menų)) bei keletas vyresniųjų klasių etikos pamokų bei viena kūno kultūros pamoka 4d klasėje (iš viso sudaryta 21 sav. kontaktinė valanda); kaip kompensacija visoms pradinėms klasių mokytojoms skirta po 1,5 val. neformaliojo švietimo – kiekviena mokytoja užsiėmimą veda tik savo klasės mokiniams – sąlygos užtikrinti kiekvieno mokinio poreikių, saviraiškos tenkinimą, sudarytos neveiksmingai; - neformaliojo švietimo užsiėmimai pirmose klasėse organizuojami laikantis principo, kad veiklai skiriamos 35 min. Kadangi skiriama 1,5 val. per savaitę, tai veiklai per savaitę skiriama 52,5 min., kurios dalinamos dvejoms dienoms, pavyzdžiui, antradienį veiklai skiriamas 27 min. ir penktadienį – 26 min. Tokiu pačiu principu organizuojama visų pradinėms klasių neformaliojo švietimo veiklos. Toks principas mažai orientuotas į mokinių prasmingas veiklas; - netinkamas ir neracionalus mokinių dalijimas į grupes, pavyzdžiui, kūno kultūros 7-8 klasėse (mergaičių ir berniukų), nustatytas minimalus mokinių skaičius grupėje – 7, todėl beveik visose klasėse skiriamos, pavyzdžiui,
--	--

	<p>etikos/tikybos grupės, nesinaudojama galimybe jungti dalyko mokymui paralelių klasių mokinius – neracionaliai naudojamos ugdymo plano įgyvendinimui skirtos lėšos ir tuo pačiu netenkinami mokinių poreikiai, nes dėl konstatuojamo lėšų trūkumo mokiniams neskiriamos tikslinės konsultacijos (kurių pageidauja tiek mokiniai, tiek kaip pagalbos vaikams poreikį pokalbio metu išsakė tėvai), nesiūloma jokių pasirenkamųjų dalykų;</p> <ul style="list-style-type: none"> - nekonkrečiai susitarta dėl veiklų bendruomenei: mokslo metų pradžioje skirtas valandų skaičius, o mokytojai, kaip išaiškėjo iš pokalbių su vadovais, sau rašo ir gale mokslo metų jiems pateiks, kokias veiklas bendruomenei įgyvendino. Tikėtina, kad didesnė pridėtinė vertė būtų mokiniams ir visai bendruomenei, jei valandos būtų skiriamos tikslingai - skyrus valandų iškart susitariama dėl konkrečių kiekvieno mokytojo veiklų bendruomenei, atsižvelgiant į progimnazijos veiklos prioritetus, bei mokytojui prisiimant konkrečius išsipareigojimus ir atsakomybes; - nors pokalbiuose dalyvavę mokytojai teigė, kad domisi pamokos organizavimo naujovėmis, orientuojasi į inovatyvų mokymą, tačiau vertintojų stebėtų pamokų vertinimai rodo, kad tik dalyje pamokų (21,7 proc.) progimnazijos mokytojai bandė dirbti šiuolaikiškai, fiksuoti jų bandymai organizuojant pamoką orientuoti į mokymosi paradigmą, o 78,3 proc. stebėtų pamokų buvo tradicinės (mokymo) paradigmos; visų pamokos aspektų apibendrintas vertinimo vidurkis – 2,0; nors mokytojai profesines kompetencijas tobulina įvairiuose mokymuose, seminaruose, tačiau vertinimo savaitę nustatyta, kad mokytojų įgytos žinios dar nepakankamai taikomos kasdienėje praktikoje, todėl progimnazijoje vertėtų plėtoti kolegialaus grįžtamojo ryšio kultūrą. <p>Dėl netolygaus išteklių paskirstymo nukenčia tiesioginio ugdymo proceso dalies – pamokos – kokybė:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nepakankamai dėmesio skiriama ugdymo proceso aprūpinimui šiuolaikinėmis mokymo priemonėmis, todėl priemonių progimnazijai nepakanka; - teiginiui „Mūsų klasės pamokose naudojama įvairi kompiuterinė ir kt. įranga ir priemonės“ visiškai pritarė 29 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių; - kompiuteriais aprūpinti beveik visi kabinetai, tačiau dalis kompiuterių pasenę, parametrai neatitinka reikalavimų šiuolaikinėms programoms, stringa, todėl, mokytojų teigimu, nukenčia pamokos, nes negalima įgyvendinti suplanuotos pamokos; - nors progimnazija įsigijusi 2 interaktyvias lentas ir keletą daugialypės terpės projektorių, tačiau jais aprūpinti pavieniai kabinetai, todėl nevienodos mokytojų galimybės jais naudotis; - pokalbiuose dalyvavę mokiniai, tėvų atstovai teigė, kad trūksta priemonių sporto veikloms organizuoti, daugialypės terpės projektorių, garso aparatūros, edukacinių lavinamųjų žaidimų; - Pokalbiuose su mokytojais, VGK nariais išaiškėjo, kad neturima priemonių, skirtų ugdyti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius mokinius; - iš 60 stebėtų pamokų šiuolaikinės ugdymo priemonės buvo naudotos 20 proc.; - teiginiui „Jei būčiau mokyklos direktorius, tikrai siekčiau, kad pamokos būtų įdomesnės, įvairesnės“ pritarė 90 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių. <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, kad progimnazijos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės nekonkretūs ir neveiksmingi.</p>
--	--

Srities išvados:

1. Mokykloje suvokiama, kad atkaklumo, motyvacijos, atsakomybės stiprinimas padeda žmogui patirti sėkmę, ir nors konkrečios, kryptingos socialinio-emocinio ugdymo veiklos sistemingai neplanuojamos, tačiau įvairi kita mokyklos veikla (projektai, renginiai, akcijos) prisideda ugdant

mokinio asmenybę, o mokiniams rodomi įvairūs gyvenimo įprasminimo būdai, veiklos mokykloje paveikiai siejamos su mokinių turima patirtimi.

2. Nesistemiškai tiriami ir analizuojami mokinių ugdymosi poreikiai, gebėjimai, į skirtybes tinkamai neatsižvelgiama organizuojant kiekvieno mokinio mokymą(si), todėl pamokose nesudaromos tinkamos sąlygos kiekvienam mokiniui mokytis pagal gebėjimus, polinkius ir patirti mokymosi sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje.

3. Diferencijavimo, individualizavimo ir suasmeninimo stoka įvairių poreikių mokiniams neskatina mokymosi motyvacijos, nesudaro galimybių siekti aukštesnių ugdymosi rezultatų.

4. Progimnazijos bendruomenės narių išitraukimas į veiklos kokybės vertinimo, veiklos planavimo, planų sėkmingumo vertinimo procesus nekonkretus ir neveiksmingas. Tai riboja galimybes iš esmės įsigilinti į problemas bei jų priežastis bei lemia prastą planų kokybę ir tarpusavio dermę, nesudaro tinkamų sąlygų mokinių ugdymo kokybės bei pasiekimų gerinimui.

5. Personalo politika netinkamai orientuota į mokinių poreikių tenkinimą.

6. Išteklių paskirstymas progimnazijoje netolygus – nepakankamai dėmesio skiriama aprūpinimui šiuolaikinėmis ugdymo priemonėmis bei šių priemonių naudojimui ugdymo procese. Dėl to nukenčia pamokų kokybė, prastėja jų patrauklumas mokiniams, mažėja mokymo(si) motyvacija, o tuo pačiu nesudaromos tinkamos sąlygos mokinių pasiekimų gerinimui.

Vertintojai, apibendrinami šios srities vertinimą ir pateiktas svarbiausias išvadas, konstatuoja, kad

gerai vykdoma progimnazijos veikla –

- Mokiniams rodomi įvairūs gyvenimo įprasminimo būdai, veiklos mokykloje paveikiai siejamos su mokinių turima patirtimi.

- Teikdama pagalbą mokiniams, mokykla lanksčiai bendradarbiauja su socialiniais partneriais.

rizikinga progimnazijos veikla –

- Valstybinės Švietimo strategijos Trečiojo tikslo – užtikrinant švietimo prieinamumą ir lygias galimybes, suteikti mokiniams palankiausias galimybes išskleisti individualius gebėjimus ir tenkinti specialiuosius ugdymosi poreikius – užtikrinimas: sistemingas mokinių ugdymosi poreikių, gebėjimų tyrimas ir analizė, skirtybių pripažinimas, taikant mokymosi veiklą diferencijavimą ir individualizavimą.

- Valstybinės švietimo strategijos Antrojo tikslo – įdiegti duomenų analize ir įsivertinimu grįstą švietimo kokybės kultūrą – užtikrinimas: mokyklos bendruomenės susitarimai ir sisteminga refleksija, ką būtų galima atlikti geriau ar patobulinti, kaip siekti nuolatinės organizacijos ir mokinio pažangos bei kiekybinių ir kokybinių duomenų sprendimams pagrįsti turėjimas.

- Personalo politikos vykdymas, atsižvelgiant į mokinių poreikius ir interesus.

Ugdymo(si) procesas

Rodiklis	Vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, apibendrinimas
3.1. Ugdymo(si) planavimas	2	<p>Mokytojai neišskirtinai suplanuoja pamokos veiklas ir siektinus rezultatus, veiklos su numatytų kompetencijų ugdymu bei mokinio asmenybės ugdymo tikslais derinamos nesistemiškai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iš pokalbių su Metodinės tarybos nariais, pateiktų ilgalaikių planų analizės vertintojai daro išvadą, kad mokykloje tariamasi dėl vienodų planavimo reikalavimų, tačiau ilgalaikiai planai yra formalūs, parengti vadovaujantis planais, skelbtais internete. Mokytojų ilgalaikiai planai nepritaikyti šios mokyklos kontekstui ir šiems mokiniams. Metodinės tarybos narių teigimu, ne visi ilgalaikiai planai koreguojami atsižvelgus į kintančią situaciją, mokytojai nerengia trumpalaikių planų; - mokytojai pripažįsta, kad svarbiausi mokinių ugdymo (si) rezultatai – asmenybės branda mokiniui įgyjant bendrųjų ir dalykinių kompetencijų

	<p>visumą. Beveik visi mokytojai (90 proc.) pamokose planuoja ugdyti mokinių bendrąsias ir/ar dalykines kompetencijas. Dažniausiai planuojama pamokose ugdyti mokėjimo mokytis (57 proc.) bei komunikavimo (50 proc.) kompetencijas. Tačiau tik pavienėse stebėtose pamokose (pavyzdžiui, lietuvių kalbos 1d kl. 4a kl., 4b kl., matematikos 4d kl., technologijų 6a kl.) šios kompetencijos buvo tikslingai ugdomos: mokiniai kėlė mokymosi uždavinius, rinkosi reikiamas mokymosi priemones, planavo mokymosi laiką, aptarė su mokytoju tolesnę mokymąsi, ką kitą kartą atlikdamas panašias užduotis turėtų daryti kitaip, kokios patirties įgijo ir kur ją galės pritaikyti. Pažinimo kompetencija planuota ugdyti 31,7 proc., socialinė – 13,3 proc., asmeninė – 6,7 proc., kūrybiškumo – 5,0 proc. pamokų;</p> <p>- mokykloje atliktų standartizuotų testų 4 kl., 6 kl., 8 kl. rezultatų duomenys tik iš dalies panaudojami atpažįstant mokinių individualius ugdymosi poreikius ir galimybes. Mokiniais ir jų tėvams pateikta informacija apie standartizuotų testų sėkmes ir poreikį stiprinti tam tikrus gebėjimus ir įgūdžius, mokytojai analizuoja kiekvienos klasės profilius, tačiau iš pokalbių su Metodine taryba paaiškėjo, jog dėl šių duomenų tikslingo panaudojimo mokinių pasiekimams ir pažangai gerinti susitarimai nepriimti ir netapo mokyklos ugdymo plano dalimi.</p> <p>- mokinių apklausos duomenys rodo, kad nesistemiškai derinami pamokos tikslai, uždaviniai su mokinio asmenybės ugdymo tikslais: su teiginiu „Pamokose mes skatinami kelti sau mokymosi tikslus, planuoti savo darbą“ visiškai sutinka 30 proc., o teiginiui „Kas ir kaip vyks(ta) pamokose planuoja ir sprendžia tik mūsų mokytojai“ visiškai pritaria 33 proc. mokinių;</p> <p>- stebėtų pamokų protokolų analizė rodo, kad mokiniai į pamokos uždavinio formulavimą įtraukiami pavienėse pamokose, tai fiksuota 4 pamokose (6,7 proc.), tai nesudaro sąlygų mokiniui pačiam būti atsakingam už savo mokymosi procesą ir jo valdymą, t. y. būti savivaldžiai besimokančia asmenybe – mokytis gyvenimui.</p> <p>Mokytojai, keldami ugdymo tikslus, vidutiniškai atsižvelgia į mokinių asmeninę, socialinę ir kultūrinę patirtį, jų gyvenimo ir mokyklos veiklos kontekstą, o formuluojami uždaviniai iš dalies atliepia skirtingas mokymosi galimybes:</p> <p>- mokytojai, keldami ugdymo(si) tikslus, tinkamai atsižvelgė į mokinių turimą patirtį 21,7 proc. stebėtų pamokų. Lyginant apibendrintus duomenis, matyti, kad pradinių klasių mokiniams pamokose sudaryta daugiau galimybių įgyti mokymosi patirčių ir tai atsispindėjo 38,2 proc. stebėtų pamokų. Daugiau galimybių įgyti mokymosi patirčių mokiniai turėjo tose pamokose, kuriose mokymosi uždavinys buvo orientuotas į išmokimą, o ne į atskirų veiklų atlikimą;</p> <p>- beveik visose (91,7 proc.) pamokose skelbtas mokymo(si) uždavinys (žodžiu, raštu ar/ir naudojant informacines komunikacines technologijas). Mokymo(si) uždavinio formulavimą kaip stiprųjį pamokos aspektą vertintojai fiksavo 5,0 proc. stebėtų pamokų, pavyzdžiui, 1d kl. lietuvių kalbos, 6a kl. istorijos, 8d kl. chemijos pamokose. Daugumoje (81,7 proc.) pamokų uždavinys buvo nekonkretus, nerezultatyvus, nukreiptas tik į mokinių veiklą, o ne į išmokimą, t. y. akcentuotos veiklos („atpažins“, „gebės“, „atliks“, „įtvirtins“, „susipažins“, „lavins“, „išskirs“ ir t. t.), bet ne laukiamas mokymosi rezultatas. Tokiose pamokose buvo nepakankamai aišku, koks turėtų būti veiklos rezultatas, t. y. ką mokiniai privalo žinoti, ką turėtų suprasti, ko turėtų išmokti. Lūkesčiai skirtingų gebėjimų mokiniams liko neaiškūs;</p> <p>- pamokos aspekto „Keliant ugdymo tikslus, atsižvelgiama į mokinių patirtį, mokyklos veiklos kontekstą“ apibendrintas vertinimas: gerai įvertinta 21,7 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 76,7 proc. ir prastai 1,6 proc.; vertinimo vidurkis – 2,2, dažniausias vertinimas (moda) – 2; šio aspekto įgyvendinimą pamokose panašiai organizuoja ir mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,0), ir vyresniojo mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,23), ir mokytojo metodininko (vertinimo vidurkis – 2,22) kvalifikacines kategorijas turintys mokytojai;</p>
--	---

	<p>- pamokos aspekto „Mokymosi uždaviniai atliepia skirtingas mokymosi galimybes“ apibendrintas vertinimas: gerai įvertinta 18,3 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 71,7 proc. ir prastai 10 proc.; vertinimo vidurkis – 2,2, dažniausias vertinimas (moda) – 2; šio aspekto įgyvendinimą pamokose panašiai organizuoja ir mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,0), ir vyresniojo mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,06), ir mokytojo metodininko (vertinimo vidurkis – 2,09) kvalifikacines kategorijas turintys mokytojai;</p> <p>- nors teiginiui „Aš padedu mokiniams išsikelti mokymosi tikslus, planuoti savo darbą“ visiškai pritaria 53 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų, teiginiui „Pamokose mes skatinami kelti sau mokymosi tikslus, planuoti savo darbą“ visiškai pritaria 30 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių.</p> <p>Ugdymo procesas planuojamas ir sudaromi veiklų tvarkaraščiai vidutiniškai padeda mokiniams siekti iš(si)keltų tikslų:</p> <p>- rengiant progimnazijos pradinio ir pagrindinio ugdymo programų ugdymo planus, trūksta nuoseklaus ir kryptingo rėmimosi mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese duomenimis, pasiekimų tyrimų, standartizuotų testų duomenimis;</p> <p>- pokalbyje Metodinės tarybos nariai negalėjo pagrįsti, kokie duomenys skatino skirti mokinio ugdymosi poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti valandas, pavyzdžiui, technologijų ugdymui 7-tose klasėse ar ugdymo plano valandas rusų kalbos mokymui 5 klasėje;</p> <p>- pamokų tvarkaraštis padeda įgyvendinti ugdymo turinį, sudaro sąlygas mokiniams pasirinkti neformaliojo švietimo veiklą mokykloje ir už jos ribų. Neformaliojo švietimo užsiėmimų laikas derinamas su pamokų tvarkaraščiu. Pokalbyje Mokinių tarybos nariai teigė, kad tvarkaraščiai jiems tinka;</p> <p>- iš dokumentų analizės, pokalbių su VGK nariais, Metodinės tarybos nariais paaiškėjo, kad mokytojai pripažįsta mokinių skirtynes (amžiaus tarpsnio, skirtingų gebėjimų, interesų, mokymosi stilių), tačiau, planuodami pamoką ir keldami mokymosi uždavinius, labai retai atsižvelgia į asmeninius ir ugdymosi poreikius. Išanalizavus stebėtų pamokų protokolus, nustatyta, kad mokytojai tik mažoje dalyje 11 (18,3 proc.) pamokų teikė pagalbą mokiniui, atsižvelgė į mokymosi stilius. Paminėtinos pamokos, kuriose dėmesys mokymosi poreikiams paveikus: lietuvių kalbos 1a kl., 1d kl., 4a kl., 4b kl., anglų kalbos 8a kl., matematikos 4d kl., technologijų 6a kl., 8a kl.;</p> <p>- pokalbyje su Metodine taryba, mokytojais paaiškėjo, kad jiems svarbus kiekvienas vaikas, tačiau vertintojai pastebi, kad mokinių mokymosi lūkesčiai nėra sistemingai aptariami. Ilgalaikiuose dalykų planuose mokytojai neįvertina klasės pasiekimų lygmens, mokinių ugdymosi galimybes pasiekti ilgalaikius (mokslo metų) ugdymosi tikslus. Tik pavieniai kalbinti mokiniai gebėjo išsakyti savo individualius mokymosi lūkesčius.</p> <p>Mokytojai išmano savo mokomuosius dalykus, teigia, kad domisi ir seka naujoves, tačiau pamokose vyrauja tradicinė (mokymo) paradigma, o mokytojų tobulinimosi kultūra ir aktyvus kolegialus mokymasis nesisteminamas:</p> <p>- mokyklos pateiktais duomenimis, vizito metu dirbo 61 mokytojas: 1 (1,6 proc.) mokytojas ekspertas, 27 (44,2 proc.) mokytojai metodininkai, 29 (48,3 proc.) vyresnieji mokytojai, 3 (4,91 proc.) mokytojai, 4 mokytojai (6,55 proc.), kuriems nesuteikta kvalifikacinė kategorija. Stebėtų pamokų analizė parodė, kad mokytojų kvalifikacinės kategorijos nedarė įtakos pamokų kokybei: mokytojo pamokų vertinimo vidurkis – 2,0, vyresniojo mokytojo vertinimo vidurkis – 2,15) mokytojo metodininko vertinimo vidurkis – 2,11, mokytojo eksperto vertinimo vidurkis – 2,10. Analizuojant duomenis matyti, kad vyresniųjų mokytojų pamokos įvertintos truputį geriau nei mokytojų metodininkų ir ekspertų;</p> <p>- pamokos kokybės priklausomybė nuo mokytojo pedagoginio darbo stažo neišryškėjo: mokytojų, dirbančių 11–20 metų, pamokos kokybės vertinimo</p>
--	--

		<p>vidurkis – 2,17, mokytojų, dirbančių 21–30 metų, – 2,19, o dirbančių daugiau nei 30 metų – pamokos kokybės vidurkis – 2,07;</p> <ul style="list-style-type: none"> - vertinimo metu fiksuota, kad 47 pamokose (78,3 proc.) vyrauja mokymo (tradicinė) paradigma ir jų vertinimo vidurkis – 2,01. Tik 13 pamokų (21,7 proc.) – bandyta dirbti šiuolaikiškai ir jų vertinimo vidurkis – 2,51; - metodinės tarybos nariai nurodė, kad mokytojai seminaro metu gautą informaciją perduoda kolegoms artimiausio metodinės grupės posėdžio metu, tačiau kaip vyksta naujovių įgyvendinimas ugdymo proceso metu retai stebimas pačių kolegų ir vadovų. - palyginus 2018 m. ir 2019 m. mokyklos metų veiklos planus matyti, kad kvalifikacijos tobulinimo kryptys identiškos. Vertinimo metu pastebėta, kad mokytojų kvalifikacijos tobulinimo metu įgytos žinios ir gebėjimai ne visada yra tvarūs ir sukuria tinkamą pridėtinę vertę pamokoje (pavyzdžiui, mokinių asmeninės pažangos vertinimas kaip stiprusis pamokos aspektas mokytojams išsakytas tik 2 kartus, o pasiekimų ir pažangos planavimas įvertintas kaip rizikingas mokyklos veiklos aspektas); - pokalbyje su vertintojais mokytojai teigė, kad jiems sudaromos sąlygos mokytis vieniems iš kitų stebint pamokas, tačiau nenoriai lankosi kolegų pamokose, aptarimai metodinėse grupėse neorganizuojami, nėra susitarta dėl gero darbo ir geros pamokos sampratos. Mokyklos vadovai mokytojų pamokas stebi nesistemiškai, todėl retai teikia pagalbą, patarimus dėl ugdymo(si) kokybės gerinimo mokytojams asmeniškai. Mokytojų darbo kokybę analizuojama fragmentiškai, vertinant mokinių patikrų, testų rezultatus ir yra konstatuojamojo pobūdžio. <p>Vertintojų surinkti ir apibendrinti duomenys leidžia teigti, kad ugdymo(si) planavimas yra vidutiniškas ir tik iš dalies padeda mokytojams tinkamai organizuoti ugdymo procesą, o mokiniams siekti geresnių rezultatų.</p>
3.2. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas	2	<p>Mokytojų nuostatos ir palaikymas, prasmingų ugdymo(si) veiklų parinkimas neišskirtinai padeda formuoti aukštiesiems mokinių siekiams ir savigarbai, padeda patirti mokymosi sėkmę:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teiginiui „Mokytojai gerbia mane kaip žmogų“ visiškai pritaria 49 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių. Pokalbiuose su mokiniais išryškėjo neigiamų mokytojų nuostatų, pavyzdžiui, „Mokykloje su mokiniais elgiamasi nepagarbiai, vadinama necenzūriniais žodžiais“, „Sako, kad nieko gyvenime nepasieksime“; - pokalbių metu mokytojai, Metodinės tarybos nariai negalėjo įvardinti, kiek progimnazijoje yra gabių mokinių. Tokios statistikos ar susitarimų neužfiksuota ir mokyklos pateiktuose dokumentuose – mokykloje nėra susitarta, kas yra gabus mokinis, kaip jį pažinti, kaip gebėjimus plėtoti; - pokalbio metu mokytojai negalėjo įvardinti, kas buvo daroma ir su tais mokiniais, kurie buvo paliekami kartoti kurso: kokia pagalba jiems buvo teikta, kokios poveikio priemonės taikytos, ar/kaip analizuotas jų veiksmingumas; - pokalbių su mokiniais metu išaiškėjo, jog per pamokas kiti mokiniai tyčiojasi iš gabesnių mokinių, jog per pertraukas mokytojai budėdami ne visada pastebi patyčias arba nekreipia dėmesio; - progimnazijos mokytojų ir vadovų neišskirtinis palaikymas padeda formuoti aukštiesiems dalies mokinių siekiams: mokiniai už gerą mokymąsi, lankomumą skatinami žodžiu, padėkomis, gabesni mokiniai skatinami dalyvauti olimpiadose, konkursuose, varžybose, projektuose. Tačiau Mokinių tarybos nariai tik iš dalies yra patenkinti tokiu skatinimu, jie pageidautų daugiau asmeninio dėmesio, išvykų mokslo metų pabaigoje. <p>Neišskirtinis mokytojų tikėjimas mokinio kaip asmenybės augimo ir mokymosi galiomis, ugdymo(si) metodų, formų ir užduočių parinkimas, nesistemiškai padedantis įgyti įvairios prasmingos patirties, optimaliai gilus bei auginantis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teiginiui „Mokytojai daugiau dėmesio skiria gerai besimokantiems mokiniams“ visiškai pritarė 14 proc. mokinių; teiginiui „Pamokose mokytojai

	<p>dažnai duoda skirtingas užduotis labai gerai ir ne itin gerai besimokantiems mokiniams“ visiškai pritarė 26 proc. mokinių, o teiginiui „Kas ir kaip vyks(-ta) pamokose planuoja ir sprendžia tik mūsų mokytojai“ pritarė 86 proc., teiginiui „Mūsų mokykloje per pamokas daugiausiai kalba mokytojai“ pritarė 74 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių;</p> <ul style="list-style-type: none"> - progimnazijos savininko pateiktoje pirminėje informacijoje nurodoma, kad viena iš progimnazijoje tobulintinų veiklų yra įvairių poreikių mokinių kokybiškas ugdymas; - pamokos aspekto „Naudojamos užduotys ir medžiaga skatina mokinių smalsumą ir dėmesį“ apibendrintas vertinimas: l. gerai ir gerai įvertinta 35 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 56,7 proc. ir prastai 8,3 proc.; vertinimo vidurkis – 2,3, dažniausias vertinimas (moda) – 2; šio aspekto įgyvendinimą pamokose panašiai organizuoja ir mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,2), ir vyresniojo mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,29), ir mokytojo metodininko (vertinimo vidurkis – 2,35) kvalifikacines kategorijas turintys mokytojai; aukščiausiai vertinta dorinio ugdymo (vertinimo vidurkis – 3), socialinių mokslų (vertinimo vidurkis – 2,5) ir meninio – technologinio ugdymo (vertinimo vidurkis – 2,5) pamokose, prasčiausiai – kūno kultūros ir informacinių technologijų (vertinimo vidurkis – 2,0) bei lietuvių kalbos (vertinimo vidurkis – 2,14) pamokose; - tėvų apklausos rezultatai patvirtina nesisteminę tinkamų būdų, formų ir užduočių parinkimą, kurie skatintų įvairios patirties įgijimą visiems mokiniams: teiginiui „Mano vaikas pamokoje pats gali pasirinkti kaip (koku būdu) atlikti užduotis“ visiškai pritaria 12 proc., o su teiginiu „Pamokos gana dažnai vyksta ne mokykloje“ visiškai sutinka tik 2 proc. apklausoje dalyvavusių tėvų; - nors pokalbio su Metodinės tarybos nariais buvo teigiama, jog pamokų metu naudojami įvairūs ugdymo procesą aktyvinantys elementai, tokie, kaip „EMA pratybos“ ar IKT naudojimas, tačiau prasmingų elementų naudojant IKT, vertinimo metu stebėtose pamokose neužfiksuota. <p>Mokytojai nesistemiškai planuoja ir parenka tokias ugdymo(si) veiklas, kurios vidutiniškai skatina smalsumą ir entuziazmą, sudaro neišskirtines sąlygas kurti idėjas ir jas įgyvendinti, išgyventi pažinimo ir kūrybos džiaugsmą, taip pat patirti mokymosi sėkmę:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teiginiui „Mano vaikas sako, kad pamokoje naudojamos užduotys skatina jį mąstyti, spręsti įvairias problemas“ visiškai pritarė 33 proc. tėvų (globėjų/rūpintojų), teiginiui – „Vaikas pasakoja, kad pamokose mokytojai dažnai duoda skirtingas užduotis labai gerai ir ne itin gerai besimokantiems mokiniams“ visiškai pritarė 14 proc. ir teiginiui „Pastebiu, kad atlikdamas namų darbus mano vaikas dažnai renkasi skirtingo sunkumo užduotis, išbando save“ visiškai pritarė 12 proc. tėvų (globėjų/rūpintojų); - teiginys „Mokykloje yra pakankamai įvairių erdvių vaikams dirbti ir ilsėtis“ sulaukė 20 proc. tėvų (globėjų/rūpintojų) visiško pritarimo, „Mokykloje yra daug įdomių būrelių, renginių ir kitų veiklų“ – 24 proc. visiško pritarimo, „Gana dažnai vyksta bendros veiklos už mokyklos ribų su kitų mokyklų mokiniais, įvairiomis organizacijomis ir kt.“ – 19 proc. visiško pritarimo, o teiginiui „Pamokos gana dažnai vyksta ne mokykloje“ visiškai pritarė vos 2 proc. tėvų (globėjų/rūpintojų); - teiginiui „Daugelio mūsų mokytojų pamokos yra įdomios“ visiškai pritarė 37 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių, teiginiui „Pamokoje naudojamos užduotys skatina mąstyti, spręsti įvairias problemas“ – 34 proc., teiginiui „Jei būčiau mokyklos direktorius (-ė), tikrai siekčiau, kad pamokos būtų įdomesnės“ pritarė 67 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių; - atviruose anketos atsakymuose fiksuoti mokinių teiginiai: „<i>Labai norėčiau, kad mokytojai ir mokyklos specialistai sugalvotų mokiniams įvairių užsiėmimų, kad pamokos vyktų kuo įvairiau, nes kai kurios pamokos vyksta vienodai ir</i>
--	--

		<p><i>nuobodu jose būti. Norėčiau pasakyti, kad reikėtų naujovių mūsų mokykloje“; „Norėtusi daugiau eksperimentų ir bandymų per gamtos mokslų pamokas“;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - stebėtų pamokų analizė rodo, kad vertintojai užfiksavo tik 8 pamokose duodamas skirtingas (diferencijuotas), labiau motyvuojančias ir mokinių galias atitinkančias užduotis. <p>Mokinių skatinamas džiaugtis savo ir kitų darbais, pasiekimais bei pažanga patenkinamas. Požymiai, jog mokiniams leidžiama bandyti ir klysti, rasti ir taisyti savo klaidas, iš jų mokytis fragmentiškai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stebėtose pamokose vertintojai fiksavo pavienius atvejus, kai mokiniams prasmingai leidžiama klysti, taisyti ir mokytis iš klaidų: 4a ir 4d matematikos, 7a fizikos ir 4 b lietuvių k. pamokose. Tačiau tai buvo nežymi visų pamokų dalis (6,7 proc.); - nors iš pokalbių su mokiniais paaiškėjo, jog už gerus darbus (kaip antai pagalba mokiniui, kitas veiklas) mokiniai yra skatinami socialinėmis valandomis, kartais padėkomis žodžiu ar raštu, tačiau progimnazijos pateiktuose dokumentuose neužfiksuota bendruomenės susitarimų dėl mokinių skatinimo, pokalbių metu mokiniai negalėjo prisiminti ir įvardinti ryškesnių skatinimo pavyzdžių; - pokalbio su tėvais metu paaiškėjo, jog mokiniai retai pagiriami ar jiems padėkojama („Pagyrimų būna retai, daugiausiai pastabos“); - išanalizavus 5a ir 8a klasių dienyno įrašus, analizuojant pateiktų pastabų ir pagyrimų santykį, paaiškėjo, jog mokytojai parašė 29 pastabas (9 – dėl netinkamo mokinių elgesio pamokoje, 20 – dėl mokymosi problemų), o 3 dalykų (dailės, technologijų, lietuvių k. ir literatūros) mokytojai parašė 33 pagyrimus (iš jų 26 parašyti klasės mokiniams už pastangas kuriant atvirutę – nukreipta į visą klasę, 7 – asmeniniai už mokymosi pastangas); - Mokinių apklausos duomenų analizė rodo, kad mokiniui prasižengus su juo elgiamasi teisingai, nes su teiginiu „Jei prasižengiu mokykloje, su manimi elgiamasi teisingai“ visiškai sutinka 43 proc. mokinių. Mokiniai mokykloje jaučiasi pakankamai saugiai, nes teiginiui „Aš mokykloje jaučiuosi saugus visur“ visiškai pritaria 42 proc. mokinių. <p>Vertintojų surinkti ir apibendrinti duomenys leidžia teigti, kad mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas progimnazijoje vertinamas patenkinamai.</p>
3.3. Ugdymo(si) organizavimas	2	<p>Prasmingos integracijos siekis ir mokymosi patirčių tarpdiscipliniškumas neišskirtinis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mokyklos pradinio ir pagrindinio ugdymo programų ugdymo planuose fiksuota Pagrindinio ugdymo etninės kultūros, Žmogaus saugos, Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrųjų programų, Ugdymo karjerai programos integracija į dorinio ugdymo, dailės, muzikos, technologijų biologijos, gamtos ir žmogaus dalykus, klasės vadovo veiklą, Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos integracija į klasės vadovo, psichologo, socialinio pedagogo veiklą, tačiau stebėtose pamokose prasmingos šių dalykų integracijos atvejų nefiksuota; - pokalbyje dalyvavę Mokinių tarybos nariai minėjo, kad vyresniųjų klasių mokiniai pasigenda daugiau integruotų pamokų, kurios dažniau vyksta jaunesnėse klasėse; - iš stebėtų pamokų protokolų analizės paaiškėjo, kad mokytojai veiksmingai panaudojo integracinius dalykų ryšius pavienėse pamokose, pavyzdžiui, informacinių technologijų 6c kl., lietuvių kalbos 5c kl., 7c kl. Vizito metu integruotų pamokų vertintojai nestebėjo; - ugdymosi integralumas vidutiniškas: mokyklos ugdymo turinyje formaliosios socialinio ugdymo pamokos (istorija, geografija, pilietiškumo pagrindai) siejama su pažintinėmis ir kultūrinėmis, socialinėmis veiklomis. Iš pokalbių su bendruomenės nariais ir veiklos dokumentų analizės matyti, kad integracijos siekiama organizuojant ugdymą ne tik mokykloje, bet ir edukacinėse išvykose. Vertinimo savaitę ugdymo procesas organizuotas tradicinėse erdvėse – klasėse, sporto ir aktų salėje.

	<p>Mokiniam sudaromos neišskirtinės galimybės patirti įvairius mokymosi būdus ir formas, išbandyti įvairių rūšių užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mokykla numato analizuoti, „kaip ugdymo procese įgyvendinamas diferencijavimas, individualizavimas, koki poveikį jis daro pasiekimams ir pažangai, priima sprendimus dėl tolesnio ugdymo diferencijavimo“, tačiau konkretūs susitarimai Metodinėje taryboje nepriimti; - mokyklos 2018 m., 2019 m. veiklos plane numatyta tobulinti ugdymo diferencijavimą pamokoje, tačiau laukiami rezultatai neapibrėžti; - 2018–2019 m. m. pradinio ugdymo plane ugdymo diferencijavimas nenumatytas, pagrindinio ugdymo programos ugdymo plane „Ugdymo diferencijavimas“ numatyta ugdymą diferencijuoti mokiniui individualiai, suteikiant dalykines konsultacijas mokiniams, norintiems pagerinti mokymosi pasiekimus arba turintiems mokymosi sunkumų; mokinių grupei, suteikiant dalykines konsultacijas mokiniams, norintiems pagerinti mokymosi pasiekimus arba turintiems mokymosi spragų. Ugdymo planuose nenumatytos rekomendacijos dėl bendro pobūdžio diferencijavimo, individualizavimo pritaikymo, pasigesta detalesnio reglamentavimo apie ugdymo turinio pritaikymą skirtingų poreikių ir gebėjimų turintiems mokiniams. Neaišku, kokiais ugdymo turinio formavimo prioritetais, vertinimo kriterijais turi vadovautis mokytojai, rengdami skirtingo lygio užduotis, skirtingų poreikių mokiniams. Ugdymo plane bendrais bruožais kalbama apie mokinių perskirstymą ar priskyrimą grupei, o dėl pergrupavimo tikslų ir principų tariamasi su mokinių tėvais (globėjais), tačiau nekalbama apie gabių mokinių ugdymą ir mokinių, turinčių mokymosi sunkumų, ugdymą diferencijuojant, individualizuojant ugdymo turinį; - nors Metodinės tarybos nariai teigė, kad dauguma mokytojų mokiniui padeda ugdytis diferencijuodami ir individualizuodami užduotis, specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams padeda mokytojo padėjėjas, tačiau išanalizavus stebėtų pamokų protokolus nustatyta, kad mokytojai tik mažoje dalyje (8,3 proc.) pamokų diferencijavo ar individualizavo užduotis, veiklas ar tempą, teikė pagalbą mokiniui, atsižvelgė į mokymosi stilius; - pamokos aspekto „Kiekvienam sudaromos sąlygos pagal jo gebėjimus mokytis ir patirti sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje“ apibendrintas vertinimas: gerai įvertinta 23,3 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 65,0 proc. ir prastai 11,7 proc.; vertinimo vidurkis – 2,12, dažniausias vertinimas (moda) – 2; - kiekvienam mokiniui mokytis pagal gebėjimus ir patirti sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje sąlygas panašiai sudaro ir mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,0), ir vyresniojo mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,23), ir mokytojo metodininko (vertinimo vidurkis – 2,0) kvalifikacines kategorijas turintys mokytojai; - lyginant šio aspekto pamokų vertinimo kokybę pagal ugdymo sritis nustatyta, kad santykinai geriausiai vertintas meninio - technologinio ugdymo (vertinimų vidurkis – 2,67), dorinio ugdymo (vertinimų vidurkis – 2,5), užsienio kalbų (vertinimo vidurkis - 2,36) pamokose, prasčiausiai – kūno kultūros ir informacinių technologijų (vertinimo vidurkis – 1,5) bei lietuvių kalbos (vertinimų vidurkis – 1,87) pamokose. - daugumoje stebėtų pamokų vyravo mokymas, paremtas mokytojo aiškinimu, visi mokiniai klasėje atliko vienodas užduotis, kurios nemotyvavo gabesnių mokinių, mokiniai, greičiau atlikę užduotis, nuobodžiavo, neskirta dėmesio skirtingam mokinių mokymosi tempui. Paminėtinos pamokos, kuriose dėmesys mokymosi poreikiams tinkamas, ugdymas diferencijuotas gerai: anglų kalbos 7b kl., 8d kl., technologijų 6a kl., 7d kl., matematikos 8c kl.; - nors teiginiui „Sudarau sąlygas mokiniams mokytis kartu, dalytis tarpusavyje įgytomis žiniomis ir patirtimi“ visiškai pritarė 67 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų, vertinimo metu fiksuota, kad bendradarbiavimu grįstos struktūros užduotys buvo skirtos tik 18 stebėtų pamokų (30 proc.). Šių pamokų metu
--	---

	<p>mokiniai turėjo galimybę bendradarbiauti, padėjo vieni kitiems atsakyti į klausimus, atlikti užduotis. Pavieniais atvejais stebėti bendradarbiavimo pavyzdžiai, kuomet grupė siekė vieno bendro rezultato. Geri bendradarbiavimo pavyzdžiai stebėti tikybos 8a kl., lietuvių kalbos 4a kl., 4b kl., anglų kalbos 8a kl., 8d kl., rusų kalbos 6c kl., matematikos 6b kl., 8c kl., gamtos ir žmogaus 5a kl., technologijų 6a kl., 7d kl. pamokose;</p> <ul style="list-style-type: none"> - mokinių apklausos duomenys rodo, kad mokiniai retai bendradarbiauja įvairaus dydžio grupelėse, nes teiginiui „Mes dažnai bendradarbiaujame įvairios sudėties ir dydžio grupelėse“ visiškai pritarė tik 28 proc. mokinių; - mokinių apklausos duomenys rodo neišskirtinį dėmesį įvairių gebėjimų mokiniams skiriant užduotis. Su teiginiu „Pamokose mokytojai dažnai duoda skirtingas užduotis labai gerai ir ne itin gerai besimokantiems mokiniams“ visiškai sutinka 26 proc., o teiginiui „Mes dažnai galime pasirinkti skirtingo sunkumo užduotis, išbandyti save“ visiškai pritarė 23 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių; - nors iš pokalbių su mokytojais, metodinės tarybos nariais išsiaiškinta, kad siekiama ugdymui kūrybiškai pritaikyti mokyklos teritoriją, tačiau vertinimo metu išskirtinių veiklų nepastebėta, ugdymo procesas vyko tradicinėse aplinkose ir erdvėse. <p>Mokymasis vadovaujant mokytojams vidutiniškai derinamas su savivaldžiu mokymusi, todėl nesistemiškai skatina mokinių iniciatyvumą, pasitikėjimą savimi, gebėjimą prisiišti atsakomybę už savo mokymąsi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nors gerų savivaldumo mokantis pavyzdžių fiksuota anglų kalbos 7b kl., matematikos 4d kl., technologijų 7b kl., 8a kl. pamokose, tačiau stebėta 70,0 proc. pamokų, kuriose vyravo mokytojo aiškinimas, monotoniška ir nuobodi bendravimo bei bendradarbiavimo neskatinusi veikla; - mokykla mokiniams siūlo 29 skirtingų kryptų būrelių, jiems sudarytos sąlygos lankyti Varėnos K. Čiurlionytės meno mokyklos užsiėmimus, kurie organizuojami mokykloje po pamokų, tačiau iš pokalbių su mokiniais paaiškėjo, kad daugumos netenkina būrelių pasiūla, mokiniams neįdomios veiklos, kurios nemotyvuoja veikti, nekelia atradimų džiaugsmo, nes veiklų pasiūla teikiama kryptingai ir nuosekliai neištyrus mokinių saviraiškos poreikių; - bendruomenė įgyvendina 2 socialinius, 4 mokomuosius, 2 bendruomenės, 1 tarptautinį, LL3, sveikatos stiprinimo bei pilietinį projektus. Į šių projektų įgyvendinimą įsitraukę 45 proc. mokyklos bendruomenės narių. Nors Metodinės tarybos nariai pokalbyje teigė, kad tokie projektai gerai ugdo bendradarbiavimo, informacijos paieškos, komunikavimo kompetencijas, tačiau šie požymiai stebėtose pamokose fiksuoti tik pavieniais atvejais. <p>Ugdomojoje veikloje naudojama įranga ir priemonės neišskirtinės, patenkinamai skatina mokinių motyvaciją, mokėjimo mokytis kompetencijos ugdymą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mokyklos pateikti kontekstiniai duomenys rodo, kad trūksta įvairių šiuolaikiškų priemonių: edukacinių žaidimų, priemonių specialiųjų poreikių mokiniams ugdyti, projektorių, interaktyvių lentų, 3D mokomųjų objektų, robotikos rinkinių, priemonių kūno kultūros pamokoms. 2017 m. gauti gamtos ir technologijų mokslų priemonių rinkiniai 1-4 klasėms leidžia veiksmingiau organizuoti pasaulio pažinimo, matematikos pamokas, tačiau tai fiksuota tik matematikos 4a ir 4b kl. pamokose; - stebėtų pamokų analizė leidžia teigti, kad šiuolaikinių ugdymo(si) priemonių taikymas nesistemiškas, kaip geresnius pavyzdžius galima išskirti anglų kalbos 7b kl., 8a kl., 8d kl., rusų kalbos 6c kl., matematikos 6b kl., 8c kl., gamtos ir žmogaus 5a kl., technologijų 6a kl., 7b kl., 7d kl., 8a kl. pamokas. <p>Vertintojų surinkti ir apibendrinti duomenys leidžia teigti, kad ugdymo(si) organizavimas progimnazijoje vertinamas patenkinamai.</p>
--	--

<p>3.4. Mokymasis</p>	<p>2</p>	<p>Neišskirtinis mokymosi vadovaujant derinimas su savivaldžiu mokymusi pamokoje iš dalies ugdo kritinį mąstymą, atkaklumą, iniciatyvumą, smalsumą, kūrybiškumą, gebėjimą bendradarbiauti, mokėjimą mokytis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nors Geros mokyklos koncepcijoje teigiama, kad savivaldis mokymasis pagrįstas asmeniniais poreikiais ir klausimais, mokymosi uždavinių, tempo, būdų, šaltinių ir partnerių pasirinkimu, savistaba ir įsivertinimu, tačiau iš pokalbių su Mokinių taryba („neatsižvelgiama į mokinių pasiūlymus“, „pamokos scenarijų siūlo mokytojai“), mokinių, jų tėvų, pedagogų apklausos duomenų bei mokyklos dokumentų analizės darytina išvada, kad retai mokiniams sudaromos tinkamos sąlygos mokytis savarankiškai planuoti ir valdyti laiką, kelti mokymosi tikslus, pasirinkti užduočių atlikimo būdą, priemones, surasti reikiamą informaciją, priemones, paprašyti pagalbos, aptarti savo mokymąsi; - teiginiui „Pamokose mes skatinami kelti sau mokymosi tikslus, planuoti savo darbą“ visiškai pritaria 30 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių; teiginiui „Pamokose vaikas skatinamas kelti sau mokymosi tikslus, planuoti savo darbą“ visiškai pritarė 30 proc. tėvų; - teiginiui „Mes patys galime pasirinkti kaip (koku būdu) atlikti užduotis“ visiškai pritarė 20 proc. mokinių; teiginiui „Mano vaikas pamokoje pats gali pasirinkti, kaip (koku būdu) atlikti užduotis“ visiškai pritarė 12 proc. mokinių tėvų; - teiginiui „Kas ir kaip vyks(-ta) pamokose planuoja ir sprendžia tik mūsų mokytojai“ visiškai pritarė 33 proc. mokinių; teiginiui „Mano vaikas pasakoja, kad mokykloje per pamokas daugiausiai kalba mokytojai, o mokiniai klausosi“ visiškai pritarė 14 proc. tėvų; - teiginiui „Man lengva planuoti savo mokymąsi, pamokoje nusimatyti tikslus (ko išmoksiu)“ visiškai pritarė 21 proc. mokinių; - teiginiui „Pamokose dažnai ieškome informacijos, ją nagrinėjame, sprendžiame problemas, diskutuojame“ visiškai pritarė 44 proc. mokinių; teiginiui „Mano vaikas sako, kad pamokoje naudojamos užduotys skatina jį mąstyti, spręsti įvairias problemas“ visiškai pritarė 33 proc. mokinių tėvų; - pamokos aspekto „Mokymasis vadovaujant mokytojui derinamas su savivaldžiu mokymusi (kelti tikslus, pasirinkti priemones, veiklos būdus)“ apibendrintas vertinimas: gerai vertintas 18,3 proc., patenkinamai – 76,7 proc., prastai – 5 proc.; stebėtų pamokų vertinimo vidurkis – 2,13, dažniausias vertinimas (moda) – 2; - mokymąsi vadovaujant su savivaldžiu mokymusi geriausiai derino vyresniojo mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,23) bei mokytojo metodininko (vertinimo vidurkis – 2,09) kvalifikacinę kategoriją turintys mokytojai; mokytojo vertinimo vidurkis – 1,8; - lyginant šio pamokos aspekto kokybę pagal ugdymo sritis nustatyta, kad santykinai geriausiai vertintas informacinių technologijų (vertinimų vidurkis – 2,5), meninio - technologinio ugdymo (vertinimo vidurkis – 2,33) ir užsienio kalbų (vertinimo vidurkis - 2,27) pamokose; prasčiausiai – matematikos, socialinio ir gamtamokslinio ugdymo bei kūno kultūros (vertinimų vidurkis – 2,0) pamokose; - pamokos aspekto „Parenkamos užduotys skatina tiriamąjį, patirtinį, į problemos sprendimą orientuotą mokymąsi“ apibendrintas vertinimas: 1. gerai ir gerai įvertinta 40 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 58,3 proc. ir prastai 1,7 proc. stebėtų pamokų; vertinimo vidurkis – 2,37, dažniausias vertinimas (moda) – 2; kaip stiprus ir išskirtinai stiprus aspektas išskirtas 31,7 proc. pamokų; - užduotis, skatinančias tiriamąjį, patirtinį, į problemos sprendimą orientuotą mokymąsi, panašiai parenka ir mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,2), ir vyresniojo mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,45), ir mokytojo metodininko (vertinimo vidurkis – 2,3) kvalifikacines kategorijas turintys mokytojai;
---------------------------	----------	--

	<p>- lyginant šio pamokos aspekto kokybę pagal ugdymo sritis nustatyta, kad santykinai geriausiai vertintas dorinio ugdymo (vertinimų vidurkis – 3,0), meninio – technologinio ugdymo (vertinimo vidurkis - 2,5) ir gamtamokslinio ugdymo (vertinimo vidurkis – 2,4) pamokose; prasčiausiai – kūno kultūros ir informacinių technologijų (vertinimų vidurkis – 2,0) pamokose; paveikliai skatintas tiriamasis, patirtinis, į problemos sprendimą orientuotas mokymasis didino mokinių mokymosi iniciatyvumą, padėjo mokiniams sėkmingai įgyvendinti užduotis.</p> <p>Nesisteminga mokinių individualios patirties refleksija iš dalies padeda mokytojams įvertinti mokymosi gilumą ir tikslingumą, mokiniai buvo iniciatyvesni, atsakingesni pamokose, kuriose buvo mokomi reflektuoti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nors iš progimnazijos dokumentų matyti, kad orientuojamasi į didesnę mokytojo atsakomybę už mokinių pasiekimus ir pažangą, tačiau iš pokalbių su mokytojais, pamokų protokolų analizės daroma išvada, kad mokinių mokymosi refleksija nesisteminga (1-4 kl. mokinių darbai kaupiami aplankuose, 5-8 kl. mokytojai ne visi kaupia mokinių darbus, atsiskaitomuosius, kontrolinius darbus dažniausiai kaupia lietuvių k., matematikos mokytojai, klasės auklėtojai – pusmečių, metinių pasiekimų įvertinimų, NEC tyrimų – mokinių darbų kaupimas, kiekybinė analizė menkai lemia mokymąsi reflektuoti), vidutiniškai padedanti mokytojams įvertinti mokymosi tinkamumą, nes sukaupta mokinių patirtis neapibendrinta, nėra pasiekimų ir pažangos pokyčių analizės; - mokinių apklausos duomenimis, teiginiui „Mūsų yra prašoma pasidalinti idėjomis, kaip būtų galima pagerinti mokymą(si)“ visiškai pritarė 34 proc. mokinių; teiginiui „Beveik kiekvienoje pamokoje paliekama laiko permąstyti, ko išmokome“ – 23 proc. mokinių; - pamokų protokolų duomenimis, mokiniai buvo iniciatyvesni, atsakingesni pamokose, kuriose buvo mokomi refleksijos, aspektas „Mokiniai skatinami reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokytis suvokti, kas jam padeda, kas trukdo siekti pažangos“ pamokose įvertintas 2,02 lygiu, įvertinimų dažnis (moda – 2); pamokų protokolų analizė leidžia teigti, jog progimnazijos mokiniai pamokose norėtų didesnio savarankiškumo, jie buvo iniciatyvesni, atsakingesni pamokose, kuriose buvo mokomi reflektuoti, išsiaiškinti, kas padeda, kas trukdo mokytis. <p>Mokinių skatinimas sieti išmokus dalykus ir asmenines patirtis su nežinomais dalykais kuriant prasmingus ryšius nėra išskirtinis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teiginiui „Vienose pamokose įgytas žinias panaudojame ir kitų dalykų pamokose“ visiškai pritarė 42 proc. mokinių; teiginiui „Mano vaikas džiaugiasi, kad vienose pamokose įgytas žinias gali panaudoti ir kitų dalykų pamokose“ visiškai pritarė 34 proc. mokinių tėvų; - pamokos aspekto „Mokomoji medžiaga siejama su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi“ apibendrintas vertinimas: l. gerai ir gerai įvertinta 40 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 56,7 proc. ir prastai 3,3 proc.; vertinimo vidurkis – 2,38, dažniausias vertinimas (moda) – 2; kaip stiprus ir išskirtinai stiprus aspektas išskirtas 40 proc. pamokų; pamokose panašiai organizuoja ir mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,2), ir vyresniojo mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,42), ir mokytojo metodininko (vertinimo vidurkis – 2,35) kvalifikacines kategorijas turintys mokytojai; - lyginant šio pamokos aspekto kokybę pagal ugdymo sritis nustatyta, kad santykinai geriausiai vertintas informacinių technologijų (vertinimų vidurkis – 3,0), gamtamokslinio ir meninio – technologinio ugdymo (vertinimo vidurkis – 2,8) ir užsienio kalbų (vertinimo vidurkis - 2,55) pamokose; prasčiausiai – matematikos, socialinio ugdymo ir kūno kultūros (vertinimų vidurkis – 2,0) pamokose; - iš stebėtų pamokų protokolų analizės darytina išvada, kad daugumoje pamokų (78,3 proc.) mokiniai žinias turėjo priimti pasyviai, užrašyti informaciją, kurią pateikia mokytojai ar vadovėliai, o ne aktyviai analizuoti, suprasti, susieti asmenines patirtis su nežinomais dalykais, kuriant prasmingus ryšius.
--	--

		<p>Pavienėse pamokose (3,4 proc.) mokiniai sėkmingai mokėsi paaiškinti savo požiūrį, vizualizuoti savo patirtį, sieti žinomus dalykus su nežinomais, kitais mokymo dalykais (pavyzdžiui, chemija-fizika, lietuvių k. – dorinis ir pilietinis ugdymas), dalyje (30 proc.) pamokų – su gyvenimo patirtimi.</p> <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, kad progimnazijoje mokymasis yra vidutiniškas.</p>
3.5. (Iš)vertinimas ugdymui	2	<p>Progimnazijos susitarimai dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo vidutiniškai atspindi dabarties mokyklai keliamus reikalavimus, ugdomąją ir atsiskaitymo funkcijas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - progimnazijos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašas patenkinamai padeda kurti vertinimo kultūrą, paremtą susitarimais, skatinančiais mokinių motyvaciją, lemiančiais mokinių mokymosi pasiekimus: dauguma mokytojų turi savas, metodinėse grupėse aptartas, vertinimo tvarkas, nusakančias taškų skaičiavimą, kaupiamąjį vertinimą, skirtingas kūrybinių, atsiskaitomųjų, namų darbų vertinimo tvarkas, tačiau stebėtose pamokose veiksmingo vertinimo faktų fiksuota nebuvo; - iš pokalbių su Progimnazijos ir Metodine tarybomis, mokyklos dokumentų analizės matyti, kad mokykla siekia susitarti dėl mokinių asmeninės pažangos stebėjimo, fiksavimo ir pagalbos mokiniui teikimo, kurie padėtų mokytojui ir mokiniui rasti sprendimą, kaip pagerinti individualią mokinio pažangą (I pusmetyje 5a kl., II – 5-oms klasėms), tačiau susitarimai nėra kryptingi, nuoseklūs, taikytų priemonių poveikis nėra analizuojamas. <p>Pamokoje mokiniai retai informuojami apie vertinimo kriterijus, aptariamas jų taikymas, susitariama dėl požymių, koks darbas yra geras, todėl mokiniai neorientuojami į individualiai sėkmingą rezultatą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iš mokytojų, mokinių, tėvų tyrimo atsakymų duomenų matyti, kad teiginiui „Su mokiniais aptariu, kokie bus jų pasiekimų vertinimo kriterijai“ visiškai pritarė 75 proc. mokytojų; tačiau tik 34 proc. mokinių visiškai pritarė teiginiui, kad „Pamokose su mokytoju numatome, ko ir kaip bus mokomasi“; - pamokų protokolų duomenimis, šis aspektas vertintas vidurkiu 2,2, vertinimo dažnis (moda) – 2, išskirtas kaip stiprus pamokos aspektas 6,7 proc. pamokų, kaip tobulintinas – 46,7 proc. pamokų; - pamokos aspekto „Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai“ apibendrintas vertinimas: gerai įvertinta 6,7 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 66,6 proc. ir prastai 26,7 proc.; vertinimo vidurkis – 1,8, dažniausias vertinimas (moda) – 2; pagal kvalifikacines kategorijas - mokytojo (vertinimo vidurkis – 1,8), vyresniojo mokytojo (vertinimo vidurkis – 1,84), mokytojo metodininko (vertinimo vidurkis – 1,74); - lyginant šio pamokos aspekto kokybę pagal ugdymo sritis nustatyta, kad tai vienas prasčiausiai vertintų pamokos aspektų: santykinai geriausiai vertintas dorinio ugdymo (vertinimų vidurkis – 2,0), prasčiausiai – informacinių technologijų (vertinimų vidurkis – 1,5), lietuvių kalbos ir gamtamokslinio ugdymo (vertinimų vidurkis – 1,6), socialinių mokslų (vertinimo vidurkis – 1,75) pamokose; vertinimo kriterijų žinojimas pamokoje, ypač jos pradžioje, skatintų mokinius mokytis, prisiimti atsakomybę už rezultatus; - protokolų duomenimis pamokos aspektas „Mokiniai apibendrina išmoktą medžiagą ir mokymosi rezultatus, nusimato veiklos siekius, gaires“ vertinimo vidurkis – 1,88; vertinimo dažnis (moda) – 2; kaip stiprus pamokos aspektas išskirtas 1,7 proc. pamokų; - iš pokalbių su Progimnazijos taryba ir tėvų atstovais, mokiniais, mokyklos dokumentų analizės matyti, kad mokiniams ir jų tėvams teikiamos informacijos apie mokinių pasiekimus, elgesį formos neišskirtinės (per elektroninį dienyną TAMO, tėvų susirinkimuose, individualių pokalbių metu, telefonu, tėvų dienoje); - tėvų apklausos duomenimis, 76 proc. tėvų visiškai pritarė teiginiui, kad domisi vaiko pasiekimais ir 45 proc. – periodiškai aptaria su klasės auklėtoju ir mokytojais.

	<p>Mokymosi planavimui, stebėjimui iš dalies tinkamai naudojami įvairūs vertinimo būdai (diagnostinis, apibendrinamasis, formuojamasis formalus ir neformalus). Pamokoje vyrauja neformalus formuojamasis vertinimas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iš mokyklos dokumentų analizės, pokalbių su Metodine taryba, mokiniais matyti, kad mokytojai, siekdami mokinio pažangos, kaupia mokinių diagnostinio vertinimo rezultatus, dalis – kaupiamojo vertinimo suvestines, mokinių darbų aplankus, tačiau per mažai dėmesio skiria mokinių pasiekimų ir pažangos, pokyčių analizei, išmokimo pamatavimui pamokoje (tik 6,7 proc. stebėtų pamokų mokytojai mokinių pasiekimus vertino pažymiu, kaupiamuoju balu ar pliusu – fiksuota kaupiamojo vertinimo požymiu). Mokykloje susitarta dėl asmeninės mokinio pažangos fiksavimo aplankų tik 5 klasėse. Stebėtose pamokose vyravo neformalusis formuojamasis vertinimas, kuris būtų prasmingesnis, jei būtų pagrįstas konkrečiais argumentais; - pamokos aspekto „Mokytojas supratingai reaguoja į mokinių klaidas, vyrauja pozityvi nuostata vertinant pasiekimus ir pažangą“ apibendrintas vertinimas: gerai įvertinta 33,3 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 53,4 proc. ir prastai 13,3 proc.; vertinimo vidurkis – 2,2, dažniausias vertinimas (moda) – 2; panašiai organizuoja ir mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,2), ir vyresniojo mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,23), ir mokytojo metodininko (vertinimo vidurkis – 2,17) kvalifikacines kategorijas turintys mokytojai; - lyginant šio aspekto pamokos kokybę pagal ugdymo sritis nustatyta, kad santykinai geriausiai vertintas dorinio ugdymo ir kūno kultūros (vertinimų vidurkis – 2,5) pamokose; prasčiausiai – informacinių technologijų (vertinimo vidurkis – 1,0), gamtamokslinio ugdymo (vertinimo vidurkis – 1,8) lietuvių kalbos (vertinimų vidurkis – 2,13) pamokose; - teiginiui „Mes dažnai su mokytojais aptariame, kaip mums sekasi mokytis ir tobulėti“ visiškai pritarė 37 proc. mokinių. <p>Abipusis grįžtamasis ryšys neišskirtinis, nesistemiškai padėjo mokiniams siekti optimalios pažangos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pamokos aspekto „Abipusis grįžtamasis ryšys padeda mokytojams pasirinkti tinkamesnes mokymo strategijas, o mokiniams – optimaliai siekti pažangos“ apibendrintas vertinimas: gerai įvertinta 30,0 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 63,3 proc. ir prastai 6,7 proc.; vertinimo vidurkis – 2,23, dažniausias vertinimas (moda) – 2; panašiai organizuoja ir mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,2), ir vyresniojo mokytojo (vertinimo vidurkis – 2,26), ir mokytojo metodininko (vertinimo vidurkis – 2,22) kvalifikacines kategorijas turintys mokytojai; - lyginant šio pamokos aspekto kokybę pagal ugdymo sritis nustatyta, kad santykinai geriausiai vertintas dorinio ir meninio – technologinio ugdymo (vertinimų vidurkis – 2,5) pamokose, prasčiausiai – lietuvių kalbos, socialinio ugdymo ir gamtamokslinio ugdymo (vertinimų vidurkis – 2,0) pamokose; - teiginiui „Teikdamas grįžtamąją informaciją mokiniams, atkreipiu dėmesį į jų padarytas klaidas“ visiškai pritarė 67 proc. mokytojų; - teiginiui „Mano vaikui mokytojai per pamoką asmeniškai pasako, ko reikėtų, kad mokytųsi geriau, sėkmingiau“ – 31 proc. mokinių tėvų. <p>Mokiniai nesistemiškai skatinami reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokytis suvokti, kas jam padeda ar trukdo siekti pažangos :</p> <ul style="list-style-type: none"> - 34 proc. mokinių visiškai pritarė teiginiui „Dažnai vertiname ne tik savo, bet ir draugų atliktas užduotis, kūrinčius, idėjas“; 23 proc. mokinių visiškai pritarė teiginiui „Beveik kiekvienoje pamokoje paliekama laiko permąstyti, ko išmokome, kas trukdė geriau mokytis“; - 29 proc. mokytojų visiškai pritarė teiginiui „Kiekvienoje pamokoje palieku mokiniams pakankamai laiko permąstyti, ko išmoko, kas jiems trukdė geriau mokytis“; - pamokos aspekto „Mokiniai skatinami reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokytis suvokti, kas jam padeda ar trukdo siekti pažangos“ apibendrintas vertinimas: gerai įvertinta 21,7 proc. stebėtų pamokų,
--	--

	<p>patenkinamai – 56,6 proc. ir prastai 21,7 proc.; vertinimo vidurkis – 2,0, dažniausias vertinimas (moda) – 2; pagal kvalifikacines kategorijas - mokytojas (vertinimo vidurkis – 2,0), ir vyresnysis mokytojas (vertinimo vidurkis – 2,03), mokytojas metodininkas (vertinimo vidurkis – 1,96);</p> <p>- lyginant šio pamokos aspekto kokybę pagal ugdymo sritis nustatyta, kad santykinai geriausiai vertintas užsienio kalbų (vertinimo vidurkis - 2,27) pamokose, prasčiausiai – kūno kultūros (vertinimo vidurkis – 1,5) ir lietuvių kalbos (vertinimų vidurkis – 1,8) pamokose;</p> <p>- iš pamokų protokolų analizės duomenų matyti, kad 13,3 proc. pamokų mokiniai tinkamai reflektavo apie pasiektus rezultatus, mokymosi procesą; tačiau net 86,7 proc. pamokų mokiniai nebuvo skatinami vertinti savo ir draugų atliktas užduotis, pateikti mokymosi sėkmių įrodymus, prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi, nes refleksija pamokose dažnai organizuota paviršutiniškai, vertinimas neorientuotas į konkrečius kriterijus, pamokos sėkmes ir nesėkmes.</p> <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, kad progimnazijoje (ši) vertinimas ugdymui vidutiniškas.</p>
--	---

Srities išvados:

1. Mokytojai patenkinamai suplanuoja pamokos veiklas ir siektinus rezultatus. Keldami ugdymo tikslus, nesistemiškai atsižvelgia į mokinių asmeninę patirtį, poreikius, mokymosi rezultatus. Numatyti pamokos uždaviniai ne visada pamatuojami bei orientuoti į konkretų rezultatą, retai mokiniai įtraukiami į pamokos uždavinio formulavimą. Pamokoje nepakankamai skiriama laiko individualiai mokinio pažangai ir pasiekimams aptarti, iš dalies sudaromos sąlygos ir galimybės įsivertinti asmeninius pasiekimus, reflektuoti ir aptarti mokymąsi, sėkmių ar nesėkmių priežastis, nusimatyti tolimesnius žingsnius.

2. Neiškirtininis mokytojų tikėjimas mokinio kaip asmenybės augimo ir mokymosi galiomis, parenkant ugdymo(si) metodus, formas ir užduotis taip, kad mokymasis padėtų mokiniams įgyti įvairios prasmingos patirties, būtų optimaliai auginantis: jei mokytojai naudotų įvairesnius mokymosi būdus ar mokymąsi perkeltų į kitas erdves (ne mokykloje), parinktų prasmingesnes užduotis, skatinimas būtų aiškus ir sistemingas, mokiniai įgautų prasmingos patirties, galėtų džiaugtis savo ir kitų darbais, pasiekimais bei pažanga.

3. Pamokose vyraujanti mokymo paradigma neskaito mokinių atsakomybės mokytojo skirtoms užduotims atlikti, nesudarė tinkamų sąlygų mokiniams individualiai ir bendradarbiaujant siekti numatyto rezultato, ugdytis mokinių dalykinėms ir bendrosioms kompetencijoms. Mokykloje stokojama mokinius aktyvinančių veiklų, orientuotų į patirtinį mokymąsi, praktinius, eksperimentinius darbus, skatinančių mokinius kurti, ieškoti sprendimų, kelti hipotezes, jas patikrinti.

4. Įrangos, priemonių, atitinkančių dalyko turinį, mokinių amžių bei poreikius, įvairovė neveiksminga, prastai naudojama ugdymojoje veikloje.

5. Mokyklos susitarimų dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo atitiktis šiandienos reikalavimams patenkinama. Retai pateikiami ir su mokiniams aptarti vertinimo kriterijai pamokoje, dažnai paviršutiniška vertinimo/įsivertinimo refleksija sudarė vidutiniškas sąlygas mokiniams siekti optimalios asmeninės sėkmės.

6. Mokinių įtraukimas ir išitraukimas į vertinimo ir įsivertinimo procesą pamokoje yra nepakankamas, neskaitina jų individualiai įsivertinti ką išmoko, pasimatuoti padarytą pažangą lyginant su išsikeltu uždaviniu.

Vertintojai, apibendrinami šios srities vertinimą ir pateiktas svarbiausias išvadas, konstatuoja, kad

gerai vykdoma progimnazijos veikla –

- Tinkamai siejamas formalus ir neformalus mokinių švietimas, vykstantis tiek mokykloje, tiek ir už jos ribų, taip pat mokymasis ir kitos mokyklos inicijuojamos mokinių veiklos.

rizikinga progimnazijos veikla –

- Nuolatinis mokytojų ir mokyklos administracijos ugdymo proceso kokybės ir asmeninio meistriškumo augimo stebėjimas, vertinamas ir planavimas.
- Mokytojų tikėjimas mokinio kaip asmenybės augimo ir mokymosi galiomis, parenkant ugdymo(si) metodus, formas ir užduotis taip, kad mokymasis padėtų mokiniams įgyti įvairios prasmingos patirties, būtų optimaliai auginantis.
- Įrangos, priemonių, atitinkančių dalyko turinį, mokinių amžių bei poreikius, įvairovė ir tikslingas naudojimas ugdomojoje veikloje.
- Mokinių informavimas ir aptarimas, ko iš jų tikimasi, kokie vertinimo kriterijai, kada ir kaip taikomi, siekiant jų išitraukimo į sistemingą pasiekimų į(si)vertinimą, kryptingą pažangos stebėjimą, prasmingą pasiektų rezultatų apmąstymą.

4. REKOMENDACIJOS

1. Progimnazijos bendruomenei:

1.1. Susitarti ir turėti kiekybinius bei kokybinius duomenis mokyklos veiklos sprendimams pagrįsti.

1.2. Susitarti dėl geros pamokos požymių, šių susitarimų laikytis organizuojant ugdomasias veiklas, periodiškai aptarti (diskutuoti, reflektuoti) sėkmingas patirtis ir probleminius atvejus.

1.3. Užtikrinti nuostatos įgyvendinimą, kad mokinių ugdymosi rezultatai gerėja, kai jie ugdomi pagal individualius poreikius, kuriuos reikia atpažinti, parinkti tinkamas priemones jiems tenkinti ir stebėti kiekvieno mokinio pažangą, į tai įtraukiant tėvus.

1.4. Įsitraukti į mokyklos veiklos kokybės bei savęs vertinimo procesus, įvairiose grupėse (mokytojų, vadovų, mokinių, jų tėvų) diskutuoti apie kylančias problemas, analizuoti jų priežastis, tartis dėl veiklos tobulinimo prioritetų ir tikslingai bei prasmingai naudoti gautus duomenis progimnazijos veiklos tobulinimui (planavimui). Rengiant veiklos planus, vertėtų nuosekliai laikytis prioritetų, o prioritetams skirti reikiamą dėmesį planuojant žingsnius ir priemones jų įgyvendinimui, susitariant dėl konkrečių, pamatuojamų sėkmės kriterijų – tai turėtų teigiamos įtakos progimnazijos veiklos kokybės bei mokinių pasiekimų gerinimui.

2. Mokyklos vadovams:

2.1. Užtikrinti, kad mokyklos planai (strateginiai, metiniai, ugdymo) būtų nukreipti į konkrečių ir pamatuojamų ugdymo rezultatų (rodiklių) gerinimą: nusimatyti mokyklos pažangą ir mokinių pasiekimus rodančius rodiklius ir konkrečias priemones išsikeltiems tikslams pasiekti bei atsiskaityti progimnazijos savininkui ir bendruomenei už jų pasiekimą.

2.2. Įdiegti duomenų analize ir įsivertinimu grįstą švietimo kokybės kultūrą.

2.3. Organizuoti sistemingą pedagoginės veiklos stebėseną, skatinti kolegialų mokymąsi – dalintis gerąja patirtimi, naujas idėjas įgyvendinti praktikoje, reflektuoti patirtį.

2.4. Skirstant išteklius daugiau dėmesio skirti šiuolaikinių ugdymo priemonių įsigijimui ir skatinti mokytojus jas naudoti ugdymo procese – stebėti ir analizuoti taikomų priemonių įvairovę, naudojimo tikslingumą, poveikį mokinių mokymosi motyvacijai ir pasiekimų gerinimui.

2.5. Tobulinti personalo politiką, siekiant racionalesnio mokymo lėšų, skirtų UP įgyvendinti, naudojimo ir mokinių poreikių užtikrinimo, sudarant galimybes pagal ištirtus poreikius pasirinkti neformaliojo švietimo veiklas, pasirenkamuosius dalykus.

2.6. Įvertinti mokyklos dokumentų, reglamentuojančių mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimą, atitiktį šiandienos reikalavimams ir siekti, kad mokyklos bendruomenės susitarimai dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo padėtų kurti mokyklos pažangą, nuosekliai bei sistemingai stebėti ir analizuoti susitarimų veiksmingumą kiekvieno mokinio individualios pažangos aspektu.

2.7. Skirti mokiniams konsultacijas ir užtikrinti jų lankymą, sudaryti sąlygas mokiniams namų darbus paruošti mokyklos skaitykloje, sukurti ir įdiegti pagalbos mokinio mokiniui sistemą.

2.8. Tobulinti bendradarbiavimo su mokinių tėvais (globėjais/rūpintojais) formas ir būdus, įtraukiant juos į mokyklos veiklos bei ugdymo proceso tobulinimo, planavimo ir įgyvendinimo procesus.

2.9. Užtikrinti valstybės teisės aktų, reglamentuojančių mokyklos veiklą, nuostatų įgyvendinimą, pavyzdžiui, Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo, Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, Vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo (2017 m. redakcija).

2.10. Numatyti konkrečias priemones mokinių emocinio ir fizinio saugumo užtikrinimui, patyčių prevencijai, vertinti ir analizuoti jų poveikį.

3. Mokytojams:

3.1. Pamokose taikyti mokymosi strategijas, padedančias siekti mokymosi tikslų (pavyzdžiui, ugdyti informacijos paieškos žodynuose, enciklopedijose įgūdžius), o keliant ugdymo tikslus, atsižvelgti į mokinių asmeninę, socialinę ir kultūrinę patirtį, pasikeitus situacijai – juos koreguoti, remiantis mokinių poreikiais ir gebėjimais.

3.2. Formuliuoti orientuotą į aiškų ir konkretų siekiamą rezultatą mokymo(si) uždavinį, derantį su kompetencijų bei asmenybės ugdymo tikslais, sudaryti sąlygas mokiniams nusimatyti mokymosi lūkesčius, pasirinkti mokymosi turinį, tempą bei veiklas lūkesčiams pasiekti – didinti mokinių atsakomybę už mokymąsi.

3.3. Siekti, kad vertinimas skatintų poslinkį nuo išorinės link vidinės mokymosi motyvacijos, t. y. susitarti dėl į(si)vertinimo instrumentų ir būdų, mokinių įtraukimo į įsivertinimą, nuolatinio pažangos stebėjimo, pasiektų rezultatų aptarimo kiekvieno dalyko pamokoje ir tų susitarimų sistemingo laikymosi.

3.4. Naudotis IQES Online platformoje esančiais mokinių pasiekimų ir vertinimo įrankiais, metodais - padėti kiekvienam mokiniui tikslingai siekti žinių, kompetencijų, didinti asmeninę mokinio atsakomybę už mokymosi rezultatus, užtikrinti nuoseklesnį pasiekimų ir pažangos pagrįstumą.

3.5. Susitarti dėl mokinių poreikių, gebėjimų tyrimų sistemos, į tyrimų rezultatus atsižvelgti planuojant ir organizuojant visų ir kiekvieno mokinio ugdymą(si).

3.6. Teikiant pagalbą mokiniui, kurio pasiekimai yra žemi arba aukšti, numatyti ir jo ugdymo plane nurodyti: pamokas, konsultacijas, skirtą mokymosi pagalbą, (su jos teikimo strategija), su ugdymo turiniu susietas neformaliojo švietimo programas, projektus, socialinę veiklą, tėvų ir mokinio indėlį.

3.7. Tikslingai diferencijuoti ugdymo turinį, atsižvelgiant į mokinių skirtybes, organizuoti mokymą(si) atsižvelgiant į individualius mokinių mokymosi ypatumus.

3.8. Pamokų metu neapsiriboti vien perdavimo modeliais (mokytojas perteikia, o mokinys įsimena), o pereiti prie žinių kūrimo(si) modelio, pavyzdžiui, kartu nusimatant mokymosi uždavinį, organizuojant reflekyvias diskusijas, prisiimant bendrą atsakomybę (mokinių ir mokytojo) už mokymosi veiklos inicijavimą ir vadovavimą jai.

4.4. Pagalbos mokiniui specialistams:

4.1. Atlikti tyrimus, parengti mokytojams, tėvams apibendrintus duomenis apie kiekvienos klasės mokinių mokymosi galimybes, poreikius, polinkius ir pateikti metodines rekomendacijas.

4.2. Parengti mokymų bendruomenei ciklą apie paauglių amžiaus tarpsnių ypatumus.

4.3. Inicijuoti ir bendradarbiaujant su mokytojais parengti bendrus susitarimus dėl mokinių individualių poreikių atpažinimo strategijų, parenkant tinkamas priemones poreikiams tenkinti bei nuosekliai stebint ir analizuojant jų poveikį kiekvieno mokinio pažangai.

5. Metodinei tarybai:

5.1. Susisteminti daugumos mokytojų turimą individualią vertinimo pamokoje patirtį ir parengti šiuolaikišką mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarką, padedančią mokytojui įvertinti mokinio įgytas žinias ir kompetencijas, mokiniui – įsivertinti ir pasiekti geresnių rezultatų pamokoje.

5.2. Susitarti dėl kiekvieno mokinio daromos pažangos stebėjimo ir fiksavimo pamokose, atsižvelgiant į Bendrųjų programų reikalavimus ir realius mokinių gebėjimus.

5.3. Priimti konkrečius susitarimus dėl ugdymo diferencijavimo ir individualizavimo. Prasminga mokykloje organizuoti kvalifikacijos kėlimo renginį apie ugdymo diferencijavimą ir individualizavimą visai mokytojų bendruomenei.

5.4. Parengti ir įgyvendinti mokytojų kvalifikacijos tobulinimo programą, orientuotą į mokyklos veiklos prioritetus, numatyti konkrečias priemones, užtikrinančias visos pedagogų bendruomenės kolegialų mokymąsi.

5.5. Susitarti bei nustatyti mokinių individualios pažangos stebėsenos rodiklius, kuriuos turėtų stebėti visi pedagoginiai darbuotojai, numatyti ir taikyti konkrečius būdus, kaip aktyviai įtraukti tėvus į individualios mokinių pažangos stebėseną.

Vadovaujančioji vertintoja

Palmira Talijūnienė

Mokyklų išorinio vertinimo skyriaus vedėja

dr. Snieguolė Vaičekauskienė